

REFERAT Børneudvalget_2018-21 d. 09-11-2020

Mødedato Mandag d. 09. november 2020 kl. 18:15

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltning.....	3
Donation af hjertestarter til Spiloppen.....	4
Status på røgfri generation.....	6
Rusansvarlig Ungdom - dilemmaer og proces.....	9
Socialtilsyn Syds tilsyn i 2019 med de 4 selvejende døgntilbud på Børne- og Ungeområdet.....	17
Orientering om Fanø Kommunes udbetaling af compensation.....	23
Status på Handleplan for kvalitet i sagsbehandlingen i familieafdelingen.....	25
Handleplan for kvalitet i sagsbehandlingen i familieafdelingen: Opfølgning på 2. afrapportering 2019.....	34
Forslag til Kommuneplan 2021 - Frederiksbergs plan for en bæredygtig byudvikling.....	44

Punkt 98: Meddelelser fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltning

00.22.04-G01-5-19

Sagsfremstilling

KLs Børn & Unge Topmøde 28. januar 2021

KL planlægger at afholde Børn & Unge Topmøde den 28. januar 2021. Topmødet henvender sig til alle med ansvar for og interesse i 0-18-årsområdet, med oplæg målrettet både dagtilbuds- og folkeskoleområdet. Traditionelt har topmødet stor tilslutning med næsten 1.600 deltagere. Temaet i 2021 er ”Sammenhænge på børne- og ungeområdet”. Formen for Børn & Unge Topmødet er grundet covid-19 ved at blive afklaret, herunder om det afholdes virtuelt.

Tilmelding sker hos sekretær Louise Andersen Byrgesen på e-mail: loan15@frederiksberg.dk. Der sendes en erindring om tilmelding til udvalget i løbet af november/december 2020.

Mødet er forhåndsreserveret i udvalgsmedlemmernes kalender.

Punkt 99: Donation af hjertestarter til Spiloppen

28.00.00-G01-80-20

Resume

Et forældrepar fra Frederiksberg Kommune, har tilbudt at donere en hjertestarter, som skal placeres uden for den kommunale daginstitution Spiloppen. Forældrene stiller som betingelse, at navnet på deres firma er synligt ved siden af hjertestarteren. Udvalget skal med denne sag tage stilling til forældrenes tilbud om donationen.

Beslutning

Et flertal i Børneudvalget (Laura Lindahl, Alexandra Dessoy, Merete Winther Hildebrandt, Carina Høedt, Fasael Rehman, Sine Heltberg og Malte Mathies Løcke) godkendte,

- at den kommunale daginstitution Spiloppen kan modtage en hjertestarter, som et forældrepar ønsker at donere, og at der samtidigt kan opsættes et skilt med navn på forældrenes firmanavn ved siden af hjertestarteren.

Idet det er blevet præciseret at daginstitutionen Spiloppen gerne vil afholde den løbende driftsudgift og at det kan oplyses at godkendelsen er baseret på en konkret og individuel vurdering.

Et mindretal i Børneudvalget (Daniel Panduro) stemte imod, idet kommunen bør afholde udgifterne til etablering af hjertestartere.

Et mindretal i Børneudvalget (Thomas Baark) undlod at stemme.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at børneudvalget tager stilling til, om den kommunale daginstitution Spiloppen skal modtage en hjertestarter, som et forældrepar ønsker at donere, såfremt der samtidigt opsættes et skilt med navn på forældrenes firmanavn ved siden af hjertestarteren

Sagsfremstilling

Børneudvalget udsatte sagen om donation af hjertestarter til Spiloppen den 14. september 2020, og bad om at få yderligere informationer om den hjertestarter, forældre til et barn indmeldt i Spiloppen har tilbudt at donere, mod at få placeret et skilt med navn på deres firma ved siden af hjertestarteren.

Der er ikke noget til hinder for at sætte en hjertestarter op på kommunale bygninger, men spørgsmålet om, hvorvidt der må reklameres, og hvorvidt der må følge betingelser med opsættelsen af en hjertestarter beror på en politisk beslutning. Forældrene stiller som betingelse for donationen, at de må placere et skilt med navn på deres firma ved siden af hjertestarteren. Forældrenes firma er et murer- og vvs-firma. Skiltet med firmanavnet måler 8,5 x 13,0 cm., men forældrene er villige til at ændre skriftstørrelsen på firmanavnet, så skiltet bliver mindre, hvis udvalget ønsker det.

Forvaltningen har været i kontakt med en forsker fra Region Hovedstadens Akutberedskab for at høre, om der er en afstand, der er ideel at have mellem hjertestartere. En ideel afstand er der ikke, da der er flere forhold, der spiller en rolle, men det anbefales blandt andet at placere hjertestartere i områder, hvor der er mange mennesker, der bevæger sig - for eksempel ved tog- og busstationer, sportsfaciliteter, shoppingcentre og ved boligforeninger og lejlighedskomplekser, da de fleste hjertestop sker i hjemmet. Spiloppen ligger cirka 400 meter fra to metrostationer og FrederiksbergCentret. Det bemærkes, at der allerede forefindes hjertestartere i nærheden af disse steder.

På Trygfondens hjemmeside fremgår det, at der i august måned 2020 er 185 hjertestartere i Frederiksberg Kommune. 64 er tilgængelige hele døgnet, 93 i åbningstiden i for eksempel butikker og offentlige institutioner, og 28 er låst inde. Der er seks hjertestartere i en afstand på cirka 200 meter fra Spiloppen, som er tilgængelige hele døgnet, og derudover en hjertestarter i samme afstand, som er placeret på Københavns Universitet, og som er tilgængelig i åbningstiden.

Sagsfremstilling 14. september 2020

Et forældrepar fra Frederiksberg Kommune, der har et barn indmeldt i den kommunale daginstitution Spiloppen, har tilbudt at donere en hjertestarter, som skal placeres uden for institutionen, så den kan være tilgængelig for alle borgere, der passerer institutionen. Forældrene stiller som betingelse for donationen, at de må placere et skilt med navn på deres firma ved siden af hjertestarteren. Forældrenes firma er et murer- og vvs-firma.

Hjertestarteren koster cirka 20.000 kr., som bliver sponsoreret af forældrene. Vedligeholdelsen kan ske gennem en serviceaftale, der beløber sig til cirka 1.250 kr. om året. Serviceaftalen vil kunne finansieres af Spiloppens budget.

Børneudvalget behandlede en lignende sag i 2010, hvor et forældrepar til et barn i den kommunale daginstitution Rosenhaven tilbød at donere en hjertestarter til institutionen. Forældrene stillede som betingelse, at institutionens leder skulle deltage i et interview med en lokal avis, hvor det skulle formidles, at institutionen havde fået en hjertestarter. Udvalget besluttede, at institutionen ikke skulle tage imod en gave, da der var krav om modydelse.

Der er ikke noget i lovgivningen eller i Frederiksberg Kommunes retningslinjer, der er til hinder for, at Spiloppen kan modtage donationen.

På Trygfondens hjemmeside fremgår det, at der i august måned 2020 er 185 hjertestartere i Frederiksberg Kommune. 64 er tilgængelige hele døgnet, 93 i åbningstiden i for eksempel butikker og offentlige institutioner, og 28 er låst inde. Der er seks hjertestartere i en afstand på cirka 200 meter fra Spiloppen, som er tilgængelige hele døgnet, og derudover en hjertestarter i samme afstand, som er placeret på Københavns Universitet, og som er tilgængelig i åbningstiden.

En oversigt over hjertestartere i Frederiksberg Kommune er vedlagt som bilag til denne sag.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget

Historik

Indstilling 14. september 2020, pkt. 76:

Børne- og Ungeområdet indstiller, at børneudvalget tager stilling til, om den kommunale daginstitution Spiloppen skal modtage en hjertestarter, som et forældrepar ønsker at donere, såfremt der samtidigt opsættes et skilt med navn på forældrenes firmanavn ved siden af hjertestarteren

Beslutning fra Børneudvalget_2018-21, 14. september 2020, pkt. 76:

Udsat efter drøftelse.

Bilag

Bilag

Punkt 100: Status på røgfri generation

27.24.00-P20-1-20

Resume

Kommunalbestyrelsen besluttede i 2019, at der skal ske en fokuseret og tværgående indsats rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en røgfri generation i 2030. I den forbindelse blev der vedtaget en handleplan og en ny rygepolitik, der trådte i kraft den 1. januar 2020. Ansvar for implementeringen af de enkelte indsatser i handleplanen er placeret i de respektive fagudvalg samt i Magistraten. Sagen forelægges med henblik på at afrapportere status på implementering af de indsatser, som udvalget har ansvar for. Efterfølgende forelægges en samlet afrapportering på alle initiativerne i Røgfri generation 2030 for Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Beslutning

Børneudvalget tog orienteringen til efterretning.

Udvalget bemærkede, at erfaringerne med røgfri årgang bør inkluderes i arbejdet med handleplanen for Røgfri generation.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at udvalget tager status for implementering af handleplanen for Røgfri generation til efterretning.

Sagsfremstilling

I forbindelse med budget 2019 besluttede partierne, at der skal ske en fokuseret og tværgående indsats rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en Røgfri generation. Efterfølgende besluttede Kommunalbestyrelsen den 13. maj 2019 (pkt. 140) en handleplan for implementeringen, der involverer kommunen bredt; herunder udarbejdelse af en ny rygepolitik. Handleplanen trådte i kraft den 1. januar 2020. (Bilag 1).

Arbejdet hen imod en røgfri generation er tæt forbundet med den kommunale sundhedspolitik og placeret under sundheds- og forebyggelsesudvalget med dets initierende, sundhedsfremmende og tværgående rolle.

Ifølge handleplanen skal der på foranledning af sundheds- og forebyggelsesudvalget gøres status for implementeringen af Røgfri generation i 4. kvartal 2020. På baggrund af denne status kan der eventuelt tages initiativer til yderligere tiltag, herunder en evt. udarbejdelse af handleplan for 2021-2022. Forinden forelæggelsen af en samlet status for implementering af handleplanen forelægges sagen relevante fagudvalg samt Magistraten den 9. november 2020. Status på implementering af den samlede handleplan behandles i sundheds- og forebyggelsesudvalget den 30. november 2020.

Børneudvalget blev forelagt en status over implementering af handleplanen den 25. november 2019, pkt 161. Status på implementering af den samlede handleplan blev forelagt sundheds- og forebyggelsesudvalget den 20. januar 2020, pkt. 8.

Handleplanen

Handleplanen består af i alt 21 indsatser og er inddelt i tre hovedgrupper: Primære indsatser, hvor kommunen har myndighed, Dialogbaserede indsatser samt Kommunikative og opfølgende indsatser. Ansvar for implementeringen af de enkelte indsatser er placeret i de respektive fagudvalg samt i Magistraten. Efterfølgende forelægges en samlet afrapportering på alle initiativerne i Røgfri generation 2030 for Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Primære indsatser, hvor kommunen har myndighed (Indsats 1-9)

Handleplanen indeholder 9 indsatser, der har fokus på synlige strukturelle tiltag, der hvor kommunen har myndighedskompetence i direkte eller indirekte forstand. De primære indsatser dækker bl.a. over indførelse af Røgfri skoledag på kommunale skoler og røgfri institutioner, hvor børn/unge udgør hele eller en væsentlig del af målgruppen.

Dialogbaserede indsatser (Indsats 10-17)

De dialogbaserede indsatser har sigte på dialog med samarbejdspartnere og andre aktører i byen, hvor hovedfokus er på dialog og gensidig udbredelse af indsatser. Dialogen tager afsæt i de erfaringer, der er indhentet i forbindelse med implementering af de primære indsatser.

Opfølgende indsatser (indsats 18-21)

Handleplanen indeholder desuden en række opfølgende indsatser. Indsatserne dækker dels over koordineret og sammenhængende kommunikation i forbindelse med implementeringen af Røgfri generation, dels over en koordineret

organisatorisk indsats.

Status på implementering af indsatser under Børneudvalget

Børneudvalget har hele eller dele af ansvaret for implementering af indsats 2, 4, 7 og 11, som omfatter både primære og dialogbaserede indsatser.

Status på de enkelte punkter beskrives nedenfor.

Røgfri daginstitutioner (Indsats 2)

Børne- og Ungeområdet har den 2. september 2019 tilskrevet alle kommunale daginstitutioner med orientering om Kommunalbestyrelsens beslutning om indførelse af røgfri arbejdsdag på børne- og ungeområdet den 1. januar 2020. I brevet er en opfordring til at drøfte implementeringen i forældrebestyrelsen og MED-organisationen samt opfordring til erfaringsudveksling med syv navngivne daginstitutioner, som allerede er røgfri. Det bemærkes, at daginstitutioner siden 15. august 2007 har været omfattet lov om røgfri miljøer, som indebærer, at de ansatte og forældre ikke må ryge på institutionernes område.

Selvejende daginstitutioner med driftsoverenskomst med Frederiksberg Kommune er ligeledes tilskrevet 2. september 2019 om, at de skal implementere Kommunalbestyrelsens beslutning på samme vilkår som de kommunale institutioner, dog således at arbejdsgiveransvaret påhviler bestyrelsen og institutionens ledelse.

På ledermødet 20. august 2020 blev indførelsen af den røgfrie arbejdsdag fra 1. januar 2020 genbesøgt med kommunale og selvejende daginstitutioner. Her blev behov for indsatser for at komme helt i mål med den røgfrie arbejdsplads også drøftet. Her var der ingen tilkendegivelser om behov.

Røgfri daginstitution (Indsats 4)

Børne- og Ungeområdets brev til de kommunale daginstitutioner indeholder en opfordring til at drøfte implementeringen i MED-organisationen. Endvidere er der givet information om rygestopkurser, samt afholdt et informationsmøde om røgfri generation den 7. november 2019. Der har ikke været stor efterspørgsel på de kommunale rygestopkurser – her har behovet været mindre end forventet. Årsagen kan muligvis være, at mange har efterkommet rygeforbuddet i arbejdstiden, men ikke ønsket at stoppe med at ryge i fritiden.

Røgfri legepladser (Indsats 7) KFU

På børneinstitutioner, der fortrinsvis har optaget børn og unge under 18 år, har det siden 15. august 2007 ikke været tilladt at ryge på institutionens område jvf. Lov om røgfri miljøer. Børne- og Ungeområdet har i samarbejde med By- Kultur og Miljøområdet taget skridt til opdatering og tydeliggørelse af skiltningen ved kommunens daginstitutioner.

Røgfri institution for børn/unge i private institutioner og institutioner udenfor Frederiksberg Kommune (Indsats 11)

Private daginstitutioner, som Kommunalbestyrelsen har godkendt, er forpligtet af Kommunalbestyrelsens beslutning til at indføre røgfri arbejdsdag. Børne- og Ungeområdet har tilskrevet de private institutionerne og opfordret dem til at blive røgfri og drøfte dette i bestyrelsen og MED-organisationen.

Spørgsmålet om røgfrihed på døgninstitutioner og anbringelsessteder, der tjener som den unges bolig, er reguleret af lov om røgfri miljøer. Institutionerne er orienteret om Kommunalbestyrelsens beslutning og reglerne er præciseret og implementeret.

Målsætning

Målet med handleplanen for Røgfri generation er, at Frederiksberg kommune i 2030 vil opleve den første røgfri generation.

Frederiksberg Kommunens sundhedspolitik har en sigtelinje (11.3), der måler på andelen af 16-24 årige, der ryger dagligt. Målingen baserer sig på Regionens sundhedsprofil. Andelen af unge mellem 16-24 år, der dagligt ryger, var i 2012 10%. I 2017 var andelen steget til 16 %. Næste måling udkommer primo 2022 med data fra primo 2021. Det forventes, at de nationale initiativer samt indsatser under kommunens handleplan for en Røgfri generation vil kunne aflæses i tallene.

Frederiksberg Kommune gennemfører hvert år en udskolingsundersøgelse, som bygger på samtale, somatisk undersøgelse og udfyldelse af elektronisk spørgeskema for unge i Frederiksberg kommunens 9. klasser. (Sundheds- og forebyggelsesudvalget 26. oktober 2020, pkt. 55).

Ifølge udskolingsundersøgelsen er der i gennem de sidste år sket et fald i unge, der ryger. Pigerne ryger fortsat mindre end drengene. Antallet af unge, som ryger e-cigaretter er faldet lidt, mens der er lidt flere unge, som ryger vandpibe. Færre af de unge må ryge for deres forældre, og færre er afvisende overfor at stoppe med at ryge.

Udskolingsundersøgelsen for skoleåret 2019/2020 viser, at

- 7,2 % af de unge ryger cigaretter hver dag, hver uge eller sjældnere end hver uge. I 2018/2019 var andelen af unge, der røg, 8,2 %.
- 18 % af de unge har intet ønske om at stoppe med at ryge. I 2018/2019 var andelen 33%.
- 2,2 % af de unge ryger e-cigaretter hver dag, hver uge eller sjældnere end hver uge. I 2018/2019 var andelen 3,7 %.
- 4,2 % af de unge ryger vandpibe hver dag, hver uge eller sjældnere end hver uge. I 2018/2019 var andelen 3,2 %.
- 2,7 % af de unge må ryge for deres forældre. I 2018/2019 var andelen 3,4 %.

National handleplan

Regeringen, Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti og Alternativet indgik i december 2019 en aftale om en handleplan mod børn og unges rygning. (Bilag 2).

Den nationale handleplan dækker over 9 indsatser:

Tobak må ikke være synlig i butikkerne, reklameforbuddet skærpes, og pakkerne skal gøres neutrale. Derudover indføres røgfri skoletid for elever på alle grundskoler, kostskoler, efterskoler m.v., der har optag af børn og unge under 18 år. Den nationale handleplan indeholder også forbud mod smagsstoffer i tobak og e-ciaretter, harmonisering af regler mellem tobak, E-cigaretter og nikotinprodukter samt styrket alderskontrol og strengere straf ved salg af tobak til unge under 18 år, ligesom der foreslås en skærpelse omkring lovgivningen om vandpiber. Endelig er der forslag om, at det skal være lettere for kommunerne at udlevere rygestopmedicin i forbindelse med rygestoptilbud til udsatte borgere.

Grundet COVID-19-situationen er en række lovforslag blevet udskudt til efteråret – bl.a. tobakslovforslaget. Hvis disse lovforslag bliver vedtaget, vil en del af indsatserne i Frederiksberg Kommunens handleplan af denne vej blive implementeret.

Det skal bemærkes, at regeringen og KL i forbindelse med økonomiaftalen for 2021 har besluttet at indføre røgfri skoletid for elever på alle skoler, kostskoler og efterskoler, der har optaget børn og unge under 18 år med virkning fra skoleåret 2020/2021.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget

Bilag

Bilag 1 Røgfri Generation. Handleplan

Bilag 2 National handleplan mod børn og unges rygning

Punkt 101: Rusansvarlig Ungdom - dilemmaer og proces

29.09.00-G01-82-20

Resume

Sundheds- og forebyggelsesudvalget har ved flere lejligheder bekræftet en prioritering af Rusansvarlig Ungdom, der har fokus på unges alkoholforbrug på Frederiksberg. Dette på baggrund af, at unges alkoholforbrug på Frederiksberg er markant højere og tidligere forekommende end i resten af landet. På den baggrund forelægges en række fagudvalg - efter indstilling fra sundheds- og forebyggelsesudvalget - dilemmaer forbundet med implementering af Rusansvarlig Ungdom med henblik på drøftelse af sagen, protokollere evt. input til sagen, samt udsendelse af sagen i høring hos relevante parter.

Beslutning

Børneudvalget

1. drøftede sagen og havde ingen yderligere bemærkninger,
2. sendte ikke sagen i høring.

Indstilling

Sundheds- og forebyggelsesudvalget indstiller, at udvalget

1. drøfter de skitserede dilemmaer forbundet med den videre implementering af en Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg og giver input til sagen via protokollen med henblik på at angive retning for det videre arbejde med handleplanen og
2. sender sagen til høring hos relevante parter med høringsfrist 14. december 2020.

Sagsfremstilling

Sundheds- og forebyggelsesudvalgets behandling den 26. oktober 2020

Sundheds- og forebyggelsesudvalget drøftede den 26. oktober 2020 (pkt. 48) de skitserede dilemmaer forbundet med den videre implementering af en Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg med henblik på at angive retning for det videre arbejde med handleplanen.

Sundheds- og forebyggelsesudvalget

- opfordrede alle udvalg til at deltage aktivt i indsatsen med at sikre en rusansvarlig ungdom,
- tilkendegav ønske om, at TUBA blev hørt i processen,
- prioriterede, at der blev indledt dialog med det lokale politi om at sikre overholdelse af reglerne i detailhandlen,
- påpegede, at dilemmaet om forældreansvar også kan håndteres via en offentlig debat af temaet og

Endelig godkendte sundheds- og forebyggelsesudvalget procesplanen og besluttede, at sende sagen til drøftelse i relevante fagudvalg.

Dermed forelægges denne sag med henblik på at udvalget giver input til sagen via protokollen for at angive retning for det videre arbejde med udarbejdelse af en handleplan, og at det enkelte fagudvalg sender sagen til høring hos relevante parter med høringsfrist 14. december 2020, således at tilbagemeldingerne kan indgå i udarbejdelsen af handleplanen i 1. halvår 2021.

Baggrund

Den 19. august 2019 besluttede sundheds- og forebyggelsesudvalget at afsætte midler fra udvalgets pulje til arbejdet med unge og alkohol (den 19. august 2019, pkt. 64). På sundheds- og forebyggelsesudvalgets seminar i marts 2020 blev det besluttet at lade sig inspirere af metode og proces for Røgfri generation (Opfølgning på seminar den 8. juni 2020, pkt. 36). På temamøde om Sund Ungekultur på Frederiksberg (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 15. juni 2020) drøftede sundheds- og forebyggelsesudvalget overordnede ønsker til en Rusansvarlig Ungdom og en opbakning til en fokuseret indsats. Der var bred enighed om at tiden er moden til at drøfte unges forbrug af alkohol og rusmidler, også i lyset af Børne- og Ungelægens seneste udskolingsundersøgelse som viser, at unges alkoholforbrug på Frederiksberg er markant højere og tidligere forekommende end i resten af landet. I forlængelse af sag om målrettede penge til

sundhedsinvesteringer der virker - sundheds- og forebyggelsesudvalgets pulje (den 17. august 2020, pkt. 41) blev der disponeret 600.000 i 2021 til arbejdet med implementering af Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg.

Som i indsatsen Røgfri generation fremlægges denne sag med henblik på drøftelse af politiske ambitioner for indsatsen og dilemmaer i forbindelse hermed, for på denne måde at angive retning for det videre arbejde med udarbejdelse af kommunens handleplan for Rusansvarlig Ungdom.

Frederiksberg Kommunes sundhedspolitik 2019-2022, der blev godkendt i kommunalbestyrelsen 12. november 2018 (pkt. 249), har blandt andet fokus på at skabe sunde og trygge rammer for børn og unge på Frederiksberg. Et af målene er pkt. 11 ”Flere unge skal leve sundere. Blandt andet skal de unge begynde at drikke alkohol senere (...)”

Indsatser under Rusansvarlig Ungdom er derved en integreret del af kommunens sundhedspolitik. Det samme gælder kommunens planstrategi, Frederiksbergstrategien, hvor det fremgår at Frederiksberg skal give ”alle byens børn de bedste forudsætninger for at blive kompetente, robuste og livsduelige voksne” (Frederiksbergstrategien 2020, side 10).

Metode

Et af sundheds- og forebyggelsesudvalgets fokusområder (jf. sag om konkretisering af arbejdsform og aktiviteter den 4. juni 2018, pkt. 38) er at beskæftige sig med sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i den primære opgavevaretagelse i øvrige udvalg. Unges forbrug af alkohol og andre rusmidler er et emne, der typisk er knyttet til kerneopgaven i øvrige fagudvalg, og er koblet sammen med andre kerneopgaver og placeret ansvarsmæssigt i det respektive fagudvalg.

Sundheds- og forebyggelsesudvalget er karakteriseret ved at være et tværgående udvalg, der bredt over kommunens opgaveområder skal følge og inspirere til, at sundhedsfremme og forebyggelse varetages mest effektivt. Med afsæt i resultater fra de seneste sundhedsprofiler og udskolingsundersøgelser har sundheds- og forebyggelsesudvalget besluttet at have fokus på unges forbrug af alkohol og andre rusmidler på tværs af alle udvalgsområder. Det er derfor naturligt, at sundheds- og forebyggelsesudvalget varetager tovholderrollen i implementeringen i tæt samarbejde med relevante fagudvalg.

I forbindelse med Røgfri generation (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 25. marts 2019, pkt. 18) besluttede udvalget i forbindelse med handleplanen at lade ”en skærpet rygepolitik i f.t. borgernes og medarbejderes røg udbredes til institutioner, foreninger og andre tilbud, hvor børn og unge udgør en større målgruppe (i praksis minimum 30 % af brugerne), og hvor kommunen yder tilskud, det gælder f.eks. FiU og Musikhøjskolen. Det samme gælder i f.t. festivaler, koncerter osv. Dvs. at et røgfrit arrangement er en forudsætning for at oppebære kommunalt tilskud”. Endvidere blev det besluttet at en ”skærpet rygepolitik i f.t. borgernes og medarbejderes røg udbredes ikke bare til daginstitutioner og skoler, men til alle institutioner, der har større målgrupper blandt børn og unge op til 24 år”.

Det anbefales at der i Rusansvarlig Ungdom anvendes samme udgangspunkt, dvs. en øvre aldersgrænse i målgruppen på 24 år, samt restriktioner i institutioner og foreninger, hvor der færdes mere end 30 % unge eller hvor kommunen yder tilskud. Se nærmere under dilemma B og D.

Unge alkohol- og rusmiddelforbrug

De nyeste tal fra den europæiske rusmiddelundersøgelse, The European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs (ESPAD), viser en markant stigning siden 2015 i antallet af 15-16-årige i Danmark, der drikker sig fulde. Ydermere er der en markant stigning i antallet af unge, der første gang var fuld som 13-årig eller yngre. I 2015 var det 6,7%, mens det i 2019 tilnærmer sig en fordobling på 11,1%, som har været fuld som 13-årig eller yngre.

Lokalt på Frederiksberg viser Udskolingsundersøgelsen, at langt flere unge på Frederiksberg har prøvet at være fulde end i resten af landet. Ca. 60% af de unge har tilladelse til at drikke for forældrene, på landsplan er det 40%. Dette er til trods for, at Sundhedsstyrelsen anbefaler, at børn og unge under 16 år ikke drikker alkohol og at det ikke er tilladt at sælge alkohol til unge under 16 år.

ESPAD-undersøgelsen viser også en stigning i de 15-16-åriges brug af stoffer. Siden 2015 er andelen af de 15-16-årige, der har brugt hash de seneste 30 dage, steget fra 4,9% til 7,4%. Ligeså ses en stigning i andelen, som nogensinde har brugt amfetamin, metamfetamin, ecstasy eller kokain, hvor det i 2015 var 3,0% og i 2019 er 4,3%.

ESPAD-undersøgelsen viser, at risikoen for at indtage stoffer øges ved de lejligheder hvor de unge drikker fem eller flere genstande.

Lokalt på Frederiksberg viser Udskolingsundersøgelsen (Udskolingsundersøgelse 2020, den 26. oktober, pkt. 50), at ca. 10% af de unge har prøvet at ryge hash, marihuana, pot eller skunk, sammenlignet med ca. 3% på landsplan. Desuden har 2% af de unge på Frederiksberg prøvet at tage lattergas. Her forefindes ikke sammenlignelige tal på landsplan.

Rusmidler og unges udvikling

Alkohol kan særligt skade unges hjerner, som er under udvikling helt frem til 24-års alderen, ved at nedsætte blandt andet hukommelsen og indlæringssevnen. Desuden er alkohol forbundet med mere end 60 forskellige sygdomme. Alkohol er vanedannende, og udvikling af afhængighed sker særligt hurtigt hos unge.

Ungdomsårene er en periode karakteriseret ved impulsivitet og risikovillighed. Alkohol nedsætter bedømmelses- og balanceevne, og forringer den motoriske kontrol. Derfor øger alkohol risikoen for at være involveret i ulykker samt andre negative konsekvenser i form af konflikter, vold, ubeskyttet sex, sex, der fortrydes eller stofbrug, der fortrydes.

I arbejdet for en mere Rusansvarlig Ungdom vil det således være naturligt at have et bredere perspektiv på unges mentale og seksuelle sundhed og arbejde med denne sammenhæng mellem indtag af alkohol eller rusmidler og, hvordan unge trives og passer på sig selv. Eksempelvis viser en analyse fra Sex og Samfund, at der er sammenhæng mellem unges generelle selvvaluerede trivsel og sandsynligheden for at bruge prævention, når de har indtaget alkohol.

Dilemmaer i det videre arbejde med en Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg.

Danske unges alkoholkultur kendetegnes ved at være fest- og beruselsesorienteret, hvilket litteraturen indikerer er et kendetegn, der ikke falder langt fra de voksnes alkoholkultur. Der er tale om en kultur, hvor der drikkes meget i sociale sammenhænge. Børn og unge kan møde alkohol og rusmidler i mange sammenhænge, i flere arenaer og under meget forskellige betingelser, hvilket implementering af Rusansvarlig Ungdom skal tage højde for. Der vil derfor være forskel på, hvordan de enkelte indsatser bør føres ud i livet, hvis de skal have fuld virkning.

Samtidig rejser der sig i arbejdet med at implementere en Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg en række dilemmaer. Disse er vigtige at drøfte forud for fastlæggelsen af en mere konkret handleplan. Det er vigtigt at få drøftet og truffet et valg om, hvordan man vil arbejde videre i forhold til en række dilemmaer, før indsatser kan konkretiseres og prioriteres. I afvejningen af indsatser kan der tages hensyn til indsatsens effekt, omkostningerne forbundet med indsatsen og eventuelle (uønskede) afledte effekter.

Dilemmaerne er typisk ikke entydige og hænger også sammen på tværs og har overlap – og der vil være flere end de, der gennemgås nedenfor. Som det fremgår af forslaget til procesplan nedenfor kan dilemmaerne også bruges til at målrette og fokusere den drøftelse, der skal foretages lokalt blandt interessenter på de enkelte udvalgsområder i den forudsatte hørings- og drøftelsesproces. Eksempelvis vil dilemma D om i hvilke arenaer skal der være alkoholrestriktioner?, være særligt relevant at drøfte i Kultur- og Fritidsudvalget og blandt udvalgets interessenter.

En rapport fra Vidensråd for forebyggelse ("Unge alkoholkultur – et bidrag til debatten, 2019) er vedlagt denne sag som bilag 1. Vidensråd for forebyggelse er etableret af Trygfonden og Lægeforeningen og rapporten er en gennemgang af eksisterende litteratur og undersøgelser. Rapporten beskriver blandt andet i et evidensbaseret perspektiv, hvilke indsatser, der kan udskyde eller mindske unges alkoholforbrug.

Heraf fremgår det, at de mest veldokumenterede, effektive metoder til at modgå unges forbrug af alkohol er høje aldersgrænser for salg af alkohol, der håndhæves, samt høje priser på alkohol. Dette er dog nationale tiltag, som kommunen ikke har myndighed over. Dette er og vil være et skisma i kommunens arbejde, men ikke en hindring for at forsøge at påvirke de unges forbrug af alkohol- og rusmidler gennem greb som kommunen har adgang til.

Der er moderat men altså dårligere dokumentation for, at mere brede alkoholforebyggende indsatser virker. Det drejer sig om indsatser, der indeholder flere forskellige indsatser (fx både vejledning, undervisning, sociale aktiviteter og ændringer af de fysiske eller strukturelle forhold), og som gennemføres på et eller flere niveauer inden for forskellige rammer (fx individ, hjem, uddannelsessted, lokalsamfund og samfund). Det samme gælder skolebaserede forebyggelsesprogrammer.

Det anføres også i rapporten, at der er svag dokumentation for, at fx generelle kampagner har effekt. Fx vil en informationskampagne om alkohol- og rusmidler ikke nødvendigvis ændre direkte i de unges forbrug, men give en viden, som er første skridt i en adfærdsændring. Kampagner kan altså sjældent stå alene i forhold til adfærdsændring, hvorfor de skal suppleres med andre indsatser – eksempelvis alkoholpolitikker på ungdomsuddannelser, skolebaserede forebyggelsesprogrammer og nattelivsindsatser.

Udvalget blev i øvrigt introduceret til ovenstående tilgang, under temaet strukturel forebyggelse, på udvalgets seminar den 4. marts 2020. Denne tilgang er også baggrunden for forvaltningens forslag til prioriteringer i forhold til dilemmaerne der gennemgås nedenfor.

Kommunens alkohol- og rusmiddelpolitik

I Frederiksberg kommune er alkohol og rusmidler uforenelige med arbejdet, både når det gælder indtagelse af og at være påvirket af alkohol/ rusmidler på arbejdspladsen. Der må derfor ikke indtages alkohol eller rusmidler i arbejdstiden – herunder hverken i betalte eller ubetalte pauser. I forbindelse med særlige begivenheder kan den stedlige leder dog

dispensere fra alkohol- og rusmiddelpolitikken, således at alkohol kan indtages i begrænset omfang i forbindelse med markering af særlige begivenheder (Frederiksberg Kommunes Personalepolitik, s. 21).

A. Fokus på alkohol og rusmidler eller udelukkende fokus på alkohol?

Forebyggelse af rusmiddelbrug hænger tæt sammen med forebyggelse af brug af alkohol og tobak. Forskning viser, at det ofte er de samme unge, der har et stort alkoholforbrug og er dagligrygere, som ryger hash. Unge med en tidlig alkoholdebut og/eller et storforbrug af alkohol har en større risiko for at eksperimentere med andre rusmidler end unge, der har et begrænset alkoholforbrug. Mange unge eksperimenterer med rusmidler i en situation, hvor de er berusede. Derfor vil indsatser, der forebygger brug af alkohol også have en rusmiddelforebyggende virkning.

Spørgsmålet er, at når alkoholforebyggende indsatser indirekte har indflydelse på unges rusmiddelbrug, bør hovedfokus for Rusansvarlig Ungdom så udelukkende være alkohol eller både alkohol og rusmidler?

Forvaltningen anbefaler at hovedfokus for Rusansvarlig Ungdom er både alkohol og rusmidler. Idet alkoholbrug er en risikofaktor for anden rusmiddelbrug vil indsatser, der søger at mindske alkoholbrug indirekte også være et middel til at mindske rusmiddelbrug generelt. For nogle indsatser er det dog oplagt, at hovedfokus vil være på alkohol, såsom alkoholfrie arrangementer på kommunale institutioner. For andre indsatser vejer alkohol og rusmidler lige tungt, eksempelvis i udarbejdelse af alkohol- og rusmiddelpolitikker på ungdomsuddannelser.

Endvidere kan det drøftes hvorvidt der med Rusansvarlig Ungdom skal gælde en nul-tolerance for rusmiddel- og alkoholpolitik? Kan der fx på visse områder skelnes imellem alder (fx over og under 18 år i fredagsbaren på universitetet), genstandstypen (fx et glas vin til en sommerfest eller shots til en festival) og antal genstande (fx en enkelt øl til fodboldkampen eller 5 drinks til koncerten). Er der eksempelvis forskel på indtagelse af vin til maden, øl til fodboldkampen eller shots til medarbejdernes julefrokost?

B. Målgruppe for indsatserne i Rusansvarlig Ungdom

Med en vision om en Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg er der flere elementer, der kan have indflydelse på en aldersafgrænsning af målgruppen. Forældre og voksne er rollemodeller for børn og unge ift. alkoholbrug, hvorfor en så tidlig indsats som muligt, er vigtig.

I fastsættelse af en øvre aldersgrænse for målgruppen ligger overvejelserne i om målgruppen skal afgrænses til 16-års alderen, hvor det i dag er tilladt at købe alkohol, eller det attende leveår, hvor den unge bliver myndig, eller om den øvre aldersgrænse bør ligge på 24 år, da undersøgelser viser, at et stort alkoholbrug og et rusmiddelbrug er et ungdomsfænomen som aftager i 24-års alderen. Desuden besluttede Kommunalbestyrelsen, i forbindelse med Røgfri generation, at sætte en øvre aldersgrænse på 24 år, da det er på dette tidspunkt, at den unge er fuldt udviklet (Kommunalbestyrelsen den 13. maj 2019, pkt. 140). Forvaltningen anbefaler at lade 24 år være øvre grænse for målgruppen for Rusansvarlig Ungdom.

C. Bredt eller snævert kommunalt fokus på unges alkohol- og rusmiddelbrug

Et dilemma er, om indsatser skal udbredes til alle kommunale institutioner, der har med unge at gøre, eller afgrænses til skoler og daginstitutioner. Kommunen har mulighed for at regulere brug af alkohol og rusmidler i de arenaer, hvor der er en kommunal myndighed. Spørgsmålet er, om kommunen bør koncentrere sig om de områder, hvor de har myndighed, eller om der også skal sættes ind på områder uden for kommunens myndighedsområde, og i så fald, om det skal ske samtidigt eller forskudt?

Daginstitutioner, grundskoler, SFO'er

Der er nul-tolerance på de arenaer, som primært omfatter børn og unge under den lovpligtige alder for køb af alkohol. Det vil sige daginstitutioner, grundskoler, SFO'er og lign. Ved arrangementer såsom en sommerfest, forældremøder, dimission og lign. må der således ikke i dag på Frederiksberg indtages alkohol, når børn og unge er tilstede. Den eneste undtagelse er personalearrangementer uden børns tilstedeværelse.

Ungdomsuddannelser

Overgangen fra folkeskole til ungdomsuddannelse udgør en særlig risiko i forhold til unges brug af alkohol og rusmidler. Det er dermed et område hvor en indsats, hvis den lykkes, vil have stor effekt.

Ungdomsuddannelserne er dog ikke en del af det kommunale myndighedsområde, hvorfor det skal ske i dialog og samarbejde med uddannelsesstederne. Frederiksberg Kommune har allerede en relation og god dialog med ungdomsuddannelserne på Frederiksberg i regi af Partnerskab for Bedre Sundhed og Trivsel, hvorfor en dialogindsats ikke er urealistisk.

På trods af en god relation og dialog med ungdomsuddannelserne på Frederiksberg er der dog et konkurrenceparameter, uddannelsesstederne imellem, i forhold til restriktioner på alkohol, som man bør forholde sig til. En enkelt

ungdomsuddannelse kan måske frygte ikke at have ”råd til” at være de mest restriktive inden for alkohol, hvis det ”koster” elever til deres konkurrenter. En hjælp ville være, hvis alkoholrestriktioner gjaldt over hele linjen – og ikke kun på Frederiksberg, men også i Københavns Kommune, hvor konkurrenterne også er.

Et muligt forslag kan på den baggrund være at indgå dialog med Københavns Kommune vedr. muligheder for at indgå i deres partnerskabsprojekt med ungdomsuddannelserne (Bedre sundhed og trivsel blandt unge) med henblik på at undersøge muligheden for at indgå en ”musketér-ed” angående alkohol på ungdomsuddannelserne på Frederiksberg og i Københavns Kommune.

Et andet eksempel på en mulig opfølgende indsats og eventuelt som supplement til ovenstående, kunne være at indlede en dialogindsats med ungdomsuddannelserne på Frederiksberg, med henblik på at arbejde hen imod en inkluderende festkultur, hvor alkohol ikke er i centrum. Der findes erfaringer fra Roskilde Kommune, hvor gymnasierne er gået sammen om et fælles alkoholkodeks. Dette kunne Frederiksberg Kommune lade sig inspirere af.

Idet kommunen ikke har myndighed over ungdomsuddannelserne, anbefaler forvaltningen, at indsatser målrettet ungdomsuddannelserne på den ene side prioriteres højt, men naturligt er dialogbaserede (jf. erfaringer fra Røgfri generation).

D. I hvilke ikke-kommunale institutioner skal der være alkoholrestriktioner?

En handleplan kan i det ene yderpunkt basere sig på råd, henstillinger og nudging og i det andet yderpunkt vedtage regler med klare sanktioner. Herudover kan en strategi være mere eller mindre fokuseret, fx alene have fokus på alkohol på kommunale uddannelsesinstitutioner eller udvidet til også at dække andre områder. Et forbud om alkoholinntag vil fremme målet om en Rusansvarlig Ungdom, men kan svække samarbejdet mellem kommune og civilsamfund, som udgør en krumtap i kommunens virke – ikke blot i forhold til børn og unge.

Et spørgsmål er derfor i hvilken udtrækning, kommunen skal benytte sig af sin mulighed for at regelsætte omkring alkohol, når der samarbejdes og samskabes med andre aktører. Som nævnt indledningsvist valgte udvalget i forbindelse med Røgfri generation at sætte en grænse på 30 %, således at institutioner med minimum 30% børn og unge, blev omfattet af forbud mod rygning (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 25. marts 2019, pkt. 18). Dette kriterie betyder, at en lang række fritids- og kulturelle tilbud blev omfattet af Røgfri generation. Dilemmaet er om man med Rusansvarlig Ungdom skal lade den samme procentsats (30%) gælde?

Det vil i praksis betyde, at man ikke kan drikke en øl til en fodboldkamp på Frederiksberg eller drikke et glas vin, når man er i teatret, ikke kan få en drink til maden, når man spiser på en af de mange caféer, der er tilknyttet nogle fritids- og kulturtilbud, og at frivillige ikke kan drikke alkohol ved afslutningen af afvikling af et arrangement. Dette kan også have store økonomiske konsekvenser, der kan munde ud i, at en café ikke kan løbe rundt.

Med Rusansvarlig Ungdom er spørgsmålet, om det er hensigtsmæssigt at skelne mellem kulturinstitutioner på den ene side og sports- og fritidsinstitutioner på den anden. Sondringen kunne være relevant, idet det kan få en særlig konsekvens for kulturinstitutioner, såfremt alkohol- og rusmiddelpolitikken implementeres fuldt ud på disse institutioner, grundet den i så fald manglende indtjening.

Dette dilemma gælder også, om initiativer skal omfatte f.eks. foreninger og klubber, der får kommunalt tilskud og arbejder (måske delvist) med børn og unge. Her har kommunen principielt beslutnings-kompetence, men det skal afvejes, i hvilken form den skal bruges. Som beskrevet i afsnit under ”Metode”, besluttede Kommunalbestyrelsen med Røgfri generation at lade røgfrihed være en nødvendig forudsætning for at oppebære kommunalt tilskud.

I forhold til udfordringerne som dette dilemma rejser vurderes det ikke at yderligere forbud vil have vigtige effekter og på den baggrund anbefaler forvaltningen, at såvel kulturinstitutioner som foreninger og klubber på sports- og fritidsområdet, der får kommunalt tilskud og arbejder (måske delvist) med børn og unge i denne omgang ikke omfattes af yderligere alkoholrestriktioner.

E. Fokus på kontrol/opfølgning med udgangspunkt i strukturelle (forbuds-)tiltag der mindsker synlighed af alkohol - eller fokus på alene motiverende adfærd

En almindelig antagelse er, at en regel først er implementeret, når den efterleves af hovedparten af befolkningen. Udfordringen er, at forbud alene ikke nødvendigvis fører til ændret adfærd. Adfærdsændringen forudsætter typisk, at forbuddet enten opleves meningsfuld, eller at borgeren frygter de repressalier, der er forbundet med en overtrædelse af forbuddet. Ydermere skal spørgsmålet om, hvordan der følges op drøftes. En for stram opfølgning kan tage fokus fra selve formålet, mens omvendt ingen opfølgning må forventes at fjerne troværdigheden i indsatsen.

På de arenaer hvor kommunen har myndighed, kan denne selv beslutte indførelse af retningslinjer vedr. alkohol. I praksis kan det være svært at håndhæve alkoholforbud ligesom det kan være svært at finde en konstruktiv sanktion over for den

elev/unge, forælder/voksne eller medarbejder, der overtræder. Af de øvrige dilemmaer fremgår, at det måske er begrænset hvor mange yderligere 'forbud' der er brug for i indsatsen, men det er i givet fald forvaltningens anbefaling, at hvis der etableres nye forbud eller der ønskes en stærkere opfølgning på eksisterende forbud, så er det hensigtsmæssigt at overveje en tydelig sanktionerings- og håndhævelsesprocedure.

F. Kommunal sfære contra borgernes frie ret

Kommunen har som nævnt oven for mulighed for at påvirke borgernes adfærd både via regler og via holdningsændringer. Spørgsmålet er i hvilket omfang, det er en kommunal opgave, at påvirke borgernes adfærd hen imod f.eks. en sundere livsstil og i hvor høj grad, det er den enkelte borgers eget ansvar. Dilemmaet er generelt, men er f.eks. knyttet til borgernes hjem, privatliv og i hvor høj grad, kommunen skal forsøge at påvirke borgere med hjemmeboende børn, til at mindske brug af alkohol og rusmidler.

Data fra den nationale sundhedsprofil viser, at 13 procent af de voksne på Frederiksberg, som bor sammen med børn, har risikable alkoholvaner. Det er desuden veldokumenteret, at forældre er rollemodeller for deres børn og unge i forhold til alkoholforbrug, og at børn og unge af forældre med et stort alkoholforbrug drikker mere end børn og unge af forældre, der har et lavt til moderat alkoholforbrug (Bilag 1). Ligeledes tyder det på, at børn og unge, der får udskænket alkohol af deres forældre, har større risiko for at binge-drikke i ungdomsårene (Binge-drikke: At drikke fem eller flere genstande ved samme lejlighed), end de, der ikke får alkohol med hjemmefra.

Endelig, er det også veldokumenteret, at forældres holdninger til deres børns alkoholforbrug har afgørende betydning for, hvornår børn og unge begynder at drikke, og for hvor meget de drikker. Børn af forældre, der har klare holdninger til alkohol og ikke mener, at deres børn skal drikke meget, drikker mindre i ungdomsårene end børn af forældre, der ikke har klare holdninger (Bilag 1).

Dilemmaet er derfor, hvor meget der tilhører privatlivets fred og hvor meget kommunen kan og skal bevæge sig ind på familiens domæne. Det fremgår af Sundhedspolitikken, at 13 procent af de voksne på Frederiksberg, som bor sammen med børn, har risikable alkoholvaner. Der har under udvalgets drøftelser og i forbindelse med sag om målrettede penge der virker 2020 (den 17. august 2020, pkt. 41) været peget på indsatser rettet imod forældres egne alkoholvaner. Sådanne indsatser kan i så fald være:

- at fortsætte og eventuelt styrke sundhedsplejens systematiske spørgen ind til forældres alkoholindtag
- at øge fokus på forældres alkoholforbrug ifht. at være rollemodeller, ved SSPs forældremøder i 7. klasse samt ved forældre-elev arrangementer i 8. klasse
- at understøtte og videreformidle nationalt informationsmateriale, eksempelvis selvhjælpsmateriale

På Frederiksberg arbejdes der ud fra Sundhedsstyrelsens anbefalinger i Forebyggelsespakkerne om alkohol og stoffer. Sundhedsstyrelsens anbefalinger har til formål at understøtte kommunens alkohol- og rusmiddelforebyggelse. Eksempelvis forsøges der, ved forældre-elevarrangementer om unge og alkohol i 8. klasse, at få budskabet igennem til forældrene. Udfordringen er, at arrangementerne ikke er obligatoriske og at der derfor i gennemsnit, er en tredjedel af årgangen i kommunen, der ikke booker arrangementerne. Hvis arrangementerne var obligatoriske, også for forældrene, ville budskabet om betydningen af forældres holdning til alkohol sandsynligvis nå bredere ud. Dette er blot et blandt flere eksempler på indsatser.

En stor udfordring er dog, at flertallet (60%) af forældrene på Frederiksberg ikke følger Sundhedsstyrelsens anbefalinger, idet de tillader deres mindreårige børn at drikke alkohol (Udskolingsundersøgelse 2020, SFU den 26. oktober, pkt. 50). I arbejdet for en mere Rusansvarlig Ungdom skal der derfor sættes et fokus på at støtte og påvirke forældre generelt til at sætte rammer for brugen af rusmidler - hvis der skal rykkes på børn og unges adfærd.

Forvaltningen anbefaler, at der laves flerstrengede indsatser, der sætter ind på baggrund af den faglige viden, der foreligger og udvalgets foreløbige drøftelser. Primært ift. deres signifikante rolle og betydning for at sætte rammen om deres børns alkoholindtag, men også - som rollemodeller - for forældres eget alkoholforbrug.

Procesplan frem mod handleplan for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg

Det foreslås, at sundheds- og forebyggelsesudvalget på baggrund af denne sag drøfter den faglige baggrund og dilemmaerne i det videre arbejde, og på den baggrund giver bemærkninger til sagen i form af protokollen fra udvalgmødet og sender sagen i høring i de relevante fagudvalg (Undervisningsudvalget, Børneudvalget, By- og Miljøudvalget, Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Socialudvalget) samt magistraten (som personaleudvalg).

Når relevante fagudvalg og magistraten som fagudvalg drøfter sagen den 9. november foreslås det, at hvert udvalg sender den i høring hos institutioner, evt. brugerbestyrelser, Formandsrådet, FiU, Fælleselevrådet og øvrige parter efter eget valg, dvs. målrettet hvor der i udvalgets ansvarsområder er fokus på børn og unge. Høringsgrundlaget vil være den foreliggende

sag, men det kan også være relevant at målrette høringsprocessen efter behov i det enkelte udvalg og tilhørende forvaltningsområder, idet fokus i høringen kan være forskelligt alt efter målgrupper og høringsparter.

Med denne proces for selve handleplanen er det formålet at opbygge et fælles fundament på tværs af de politiske udvalg, tilknyttede institutioner, samt relevante råd, som en handleplan med konkrete indsatser efterfølgende kan basere sig på. På baggrund af de brede drøftelser samt hørings svar forelægges sundheds- og forebyggelsesudvalget i februar måned 2021 forslag til hvilke indsatser, der skal iværksættes som led i en handleplan 2021-2022 for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg. Herefter udarbejder de enkelte dele af forvaltningen forslag til, hvordan de enkelte indsatser konkret skal udmøntes i de relevante fagudvalg.

Tids- og procesplan

26 oktober 2020	Sundheds- og forebyggelsesudvalget	Drøftelse af denne sag om Rusansvarlig Ungdom. Sagen sendes i høring i seks fagudvalg og magistraten med temaer som nævnt ovenfor
9. november 2020	Relevante fagudvalg og magistraten	Drøftelse i udvalgene. <ul style="list-style-type: none"> • Udvalgene sender sagen i høring hos lokale parter og relevante råd. Høringen varer 5 uger. • Sagen sendes ligeledes til høring i Ungerådet/Ungeforum
14. december 2020	Høringsfrist	Høringsfrist for lokale parter og råd. På baggrund af høringen udarbejdes en Handleplan
8. februar 2021	Sundheds- og forebyggelsesudvalget	Drøfter Handleplan for Rusansvarlig Ungdom og sender handleplan i høring i fagudvalg
8. marts 2021	Relevante fagudvalg og magistraten	Drøfter Handleplan for Rusansvarlig Ungdom. <ul style="list-style-type: none"> • Udvalgene sender sagen i høring hos lokale parter og relevante råd. Høringen varer 5 uger. • Sagen sendes ligeledes til høring i Ungerådet/Ungeforum
12. april 2021	Høringsfrist	Høringsfrist for lokale parter og råd.
3. maj 2021	Sundheds- og forebyggelsesudvalget	Behandler Handleplan efter drøftelser i udvalg og indstiller til magistraten
10. maj 2021	Magistraten	Indstiller til kommunalbestyrelsen
17. maj 2021	Kommunalbestyrelsen	Beslutter i givet fald Handleplan for Rusansvarlig Ungdom

Med denne tidsplan vil det være muligt at igangsætte den lokale implementering i 2021 i form af konkrete indsatser og initiativer, som skal implementeres under de enkelte fagudvalg. Det vil her være det enkelte fagudvalg, der vil være tovholder. Det forventes at indsatsen er fuldt implementeret ultimo 2022.

På Sundheds- og forebyggelsesudvalgets foranledning gøres der status for implementeringen i 4. kvartal 2021.

Organisation i forvaltningen

Arbejdet vil forudsætte en særlig koordineret indsats på tværs af forvaltninger, og i forlængelse heraf er der etableret en tværgående netværksgruppe vedr. 'Rusansvarlig Ungdom' på tværs af områderne.

Økonomi

Sundhedsfremme og forebyggelse er typisk en indsats, der er koblet sammen med andre kerneopgaver og placeret ansvarsmæssigt i det respektive fagudvalg. Det må forventes, at implementering af konkrete indsatser indeholdt i en kommende handleplan vil være forbundet med udgifter. Disse konkrete indsatser forudsættes finansieret indenfor de enkelte udvalgs rammer.

Ved disponering af Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets pulje på i alt 3,0 mio.kr. årligt blev det besluttet at disponere 600.000 kr. til tværgående understøttelse af indsatsen, herunder projektledelse, kommunikation, workshops, fællesmøder m.v. i 2021. Der vil muligvis blive behov for at overføre midler fra 2021 til 2022. Udvalget vil blive orienteret om ansøgning om overførsel i forbindelse med sag om status for implementeringen i 4. kvartal 2021.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Sundheds- og forebyggelsesudvalget den 26. oktober 2020

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, By- og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Socialudvalget og Undervisningsudvalget den 9. november 2020

Magistrat (som fagudvalg) den 23. november 2020

Historik

Indstilling sundheds- og forebyggelsesudvalget 26. oktober 2020, pkt. 48 :

Social, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at sundheds- og forebyggelsesudvalget

1. drøfter de skitserede dilemmaer forbundet med den videre implementering af en Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg med henblik på at angive retning for det videre arbejde med handleplanen og
2. godkender procesplanen for det videre arbejde, hvorefter sagen sendes til drøftelse i relevante fagudvalg og magistraten den 9. november 2020. Dette sker med henblik på, at udvalgene giver input til sagen via protokollen og sender sagen til høring hos relevante parter med høringsfrist 14. december 2020.

Beslutning sundheds- og forebyggelsesudvalget 26. oktober 2020, pkt. 48 :

Sundheds- og forebyggelsesudvalget

1. drøftede de skitserede dilemmaer forbundet med den videre implementering af en Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg med henblik på at angive retning for det videre arbejde med handleplanen,
2. opfordrede alle udvalg til at deltage aktivt i indsatsen med at sikre en rusansvarlig ungdom,
3. tilkendegav ønske om, at TUBA blev hørt i processen,
4. prioriterede, at der blev indledt dialog med det lokale politi om at sikre overholdelse af reglerne i detailhandlen,
5. påpegede, at dilemmaet om forældreansvar også kan håndteres via en offentlig debat af temaet og
6. godkendte procesplanen for det videre arbejde, hvorefter sagen sendes til drøftelse i relevante fagudvalg og magistraten den 9. november 2020. Dette sker med henblik på, at udvalgene giver input til sagen via protokollen og sender sagen til høring hos relevante parter med høringsfrist 14. december 2020.

Bilag

Bilag 1: Unges alkoholkultur – et bidrag til debatten. Vidensråd for forebyggelse

Punkt 102: Socialtilsyn Syds tilsyn i 2019 med de 4 selvejende døgntilbud på Børne- og Ungeområdet

27.30.00-G01-6-19

Resume

Børneudvalget besluttede i sit møde den 10. august 2020, at godkende den forelagte sagsfremstilling i forbindelse med den årlige afrapportering vedr. Socialtilsyns Syds tilsynsrapporter, dog suppleret med Frederiksberg Kommunes egne oplysninger i et særskildt bilag. Udvalget ønskede et udkast til bilagets indhold med supplerende oplysninger forelagt til godkendelse.

Beslutning

Børneudvalget besluttede at få følgende supplerende oplysninger i et selvstændigt bilag for hvert af tilbuddene i forbindelse med forelæggelse af Socialtilsyn Syd tilsynsrapporter for udvalget fremadrettet:

- Skolefravær unge
- Sygefravær personale
- Personalefravær generelt
- Alder på unge

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at nedenstående oplysninger indgår i et selvstændigt bilag for hvert af tilbuddene i forbindelse med forelæggelse af Socialtilsyn Syd tilsynsrapporter for udvalget fremadrettet.

Sagsfremstilling

Udvalget besluttede i sit møde den 10. august 2020, at den årlige afrapportering vedr. Socialtilsynets afrapportering fremadrettet skal suppleres med et bilag med kommunens egne oplysninger/tal. De vedlagte tilsynsrapporter er fra 2019. Der er ikke vedlagt supplerende bilag til disse, da flere af oplysningerne ikke er indsamlet i 2019, men det vil de blive fremadrettet efter udvalgets behandling af denne sag. Det bemærkes, at data for fremmødet i skolerne vil blive påbegyndt kort efter udvalgets beslutning om denne sag. Nedenstående er et forslag til, hvad bilaget med de supplerende oplysninger kan indeholde. Oplysningerne retter sig mod områder, der ikke indgår i den øvrige afrapportering, men som vurderes vil være et relevant supplement i forhold til en helhedsvurdering af tilbuddenes kvalitet. Hvert tilbuds oplysninger vil fremadrettet blive afrapporteret selvstændigt for kalenderåret for tilsynsbesøgene.

- Belægningsprocent på årsbasis.
- Den gennemsnitlige opholdslængde for de anbragte.
- Aldersfordelingen på de anbragte.
- Fordelingen af drenge og piger.
- Antal indskrivninger.
- Antal udskrivninger - opgjort på udskrivning til hjemmet, andet døgntilbud, kost/efterskole, familiepleje, egen bolig med tilsyn eller uden tilsyn samt andet.
- Antal akutanbringer (børn og unge der anbringes indenfor 24 timer efter henvendelse).
- Antal børn og unge, der er anbragt jf. beslutning truffet af Børn- og Ungeudvalget.
- Antal lovligemagtanvendelser (ulovlige magtanvendelser forelægges udvalget på førstkommende møde efter forvatningen er blevet gjort bekendt med hændelsen).
- Opgørelse af lovlig og ikke lovligt fravær på et individ niveau i forhold til dagtilbud, skole, uddannelse eller arbejde i anonymiseret form.
- Sygefraværprocent for de fastansatte medarbejdere.

Sagsfremstilling BU den 10. august 2020 (sag nr. 68)

Socialtilsyn Syd har i 2019 gennemført 10 tilsynsbesøg på Frederiksberg Kommunes 4 selvejende døgntilbud for børn, unge og familier. Det drejer sig konkret om Ungdomscentret Allégården, Bülowvej for Børn og Familier, Ungdomspensionen Jens Jessens Vej og Josephine Schneiders Hus med henblik på at vurdere, om tilbuddene lever op til gældende lov, krav og standarder for institutionsdrift.

Ungdomscentret Allégården er pr. 1. september 2019 ikke længere omfattet af tilsynet, da der er indgået ny driftsoverenskomst, og tilbuddet ikke længere indeholder et døgntilbud, der er omfattet af tilsynet.

Generelt kan det anføres, at det er fremhævet i forhold til alle 4 selvejende døgntilbud, at de anvender supervision og løbende kompetenceudvikling af medarbejderne i forhold til at udvikle og fastholde kvaliteten i deres indsats overfor børnene, de unge og familierne.

Derudover afrapporteres der månedligt til Frederiksberg Kommune og Socialtilsynet i forhold til årsager til lovlige og ulovlige magtanvendelser. Der har ikke været indberettet magtanvendelser, der har givet anledning til handling eller påtale fra henholdsvis Socialtilsyn Syd eller Frederiksberg Kommune. Der har i år 2019 ikke været foretaget nogen ulovlige magtanvendelser. Der har været en lovlig magtanvendelse på Jens Jessens Vej Ungdomspension og 9 lovlige magtanvendelser på Bülowvej for Børn og Familier. Forældrene orienteres altid, når deres barn har oplevet en magtanvendelse, ligesom barnets sagsbehandler orienteres. Lovlige magtanvendelser retter sig primært mod at skærme barnet eller den unge mod at gøre skade på sig selv eller andre. Magtanvendelser må aldrig træde i stedet for omsorg eller anden socialpædagogisk handling.

Frederiksberg Kommune holder 2 gange om måneden møder med institutionernes ledelse, hvor der som et fast punkt bliver samlet op på eventuelle udfordringer i forhold til det enkeltes barn/ungs anbringelse, men henblik på en fælles indsats i samarbejde med familieafdelingen at understøtte barnet/den unges fortsatte trivsel og udvikling.

Der er i år 2019 aflagt 3 tilsynsbesøg af Socialtilsyn Syd på Ungdomspensionen Jens Jessens Vej. Et anmeldt og 2 uanmeldte.

Det følger af de aflagte tilsyn, at Ungdomspensionen har et særligt fokus på udvikling af institutionens arbejde og samarbejde med de unge omkring dialog, udarbejdelse af og opstilling af delmål i forhold til de unges ophold på institutionen. De unge giver generelt udtryk for, at de har oplevet denne proces positivt, og at de har et godt forhold til hinanden og medarbejderne. Arbejdet vedr. udviklingen af dialogen og konflikthåndteringen med de unge tager sit faglige afsæt i KRAP.

KRAP er et koncept, som indtænker og bygger på anerkendelse og ressourcer, hvor der tages udgangspunkt i, det der virker for den enkelte unge og udvikle derfra.

Der er dog en enkelt beboer, der giver udtryk for, at medarbejderne ikke altid får vendt tilbage med svar, samt at der i forbindelse med indflytning af en ny ung har været uro og rygning af hash i huset. Der er et øget fokus på disse områder i forhold til opsamlingen på husmøderne, der afholdes hver 14. dag sammen med de unge og i den daglige overlevering af information medarbejderne i mellem. Ligesom der er et løbende samarbejde med FKRC - Frederiksberg Kommunes Rådgivningscenters UTURN tilbud i forhold til unge, der er udfordret i forhold til deres omgang og brug af hash.

Størstedelen af beboerne har fritidsaktiviteter og venner i huset og udenfor huset.

Der er i år 2019 aflagt 3 tilsynsbesøg af Socialtilsyn Syd på Josephine Schneiders Hus. Et anmeldt og 2 uanmeldte.

Det følger af tilsynet, at Josephine Schneiders Hus i høj grad arbejder med en synlig, struktureret og dokumenteret inddragelse af børnene og de unge i opsætningen af delmål, der skal være styrende for barnet og den unges ophold på Josephine Schneiders Hus.

Børnene og de unge understøttes i forhold til fastholdelse af et stabilt skole- eller uddannelsesforløb. For at understøtte børnene og de unges skolegang er 3 af beboerne tilknyttet Lær for Livet, hvor de blandt har deres egen mentor.

Børnene har en tilknytning til lokalmiljøet. De har venner i området og i skolen, og der lægges vægt på, at børnene og de unge inviterer venner med hjem til Josephine Schneiders Hus. Der holdes løbende forældrearrangementer, hvor der primært er fokus på samværet samt at understøtte børnenes relation til deres forældre.

Der afholdes fællesmøder med børnene og de unge, hvor de oplever, at de kan udtrykke sig frit og blive anerkendt for deres deltagelse. Der er dog et barn, der har givet udtryk for ikke i tilstrækkelig grad at opleve sig hørt og anerkendt i forbindelse med en konflikt med andet barn. Der er her tale om en episode, som medarbejderne ikke er bekendt med.

Der arbejdes systematisk med anerkendende faglige tilgange og metoder, der overordnet fører til gode resultater.

Der er i år 2019 aflagt 3 tilsynsbesøg af Socialtilsyn Syd på Bülowvej for Børn og Familier. Et anmeldt og 2 uanmeldte.

Det fremgår af tilsynet, at børn, unge og forældre inddrages og deltager aktivt i at opstille mål og delmål for barnet og eller for hele familien under deres ophold på Bülowvej for Børn og Familier. Udgangspunktet for udarbejdelsen af de individuelle delmål og mål tager afsæt i forvaltningens handleplan. Der arbejdes ud fra inddragende og anerkendende metoder herunder Marte Meo og Theraplay.

Marte Meo er en videobaseret metode, der bygger på principperne for udviklingsstøttende kommunikation. I Marte Meo tager man udgangspunkt i, hvad man gør godt – der er fokus på muligheder frem for begrænsninger. Marte Meo metoden er en meget konkret og løsningsorienteret metode, hvor vejledningen/rådgivningen tager udgangspunkt i de ressourcer, der i forvejen er til stede hos personerne. Via udvalgte videoklip får den enkelte konkrete handleanvisninger, som kan forbedre samspillet og støtte udviklingen.

Der arbejdes kontinuerligt med at understøtte børnene og familierne i udviklingen af nye kompetencer og forståelser.

Der arbejdes ved opfølgningen af den enkeltes udvikling og progression med FIT. Feedback Informed Treatment (FIT) er et evidensbaseret dialog- og evalueringsredskab, der er udviklet særligt til professionelle behandlere og kan anvendes på alle behandlingsforløb.

Børnene og familierne får ofte besøg af venner og familie, og der arbejdes konstruktivt i forhold til, at de anbragte børn får legeaftaler både på Bülowvej for Børn og Familier og hjemme hos venner fra daginstitutionen, klassekammerater og øvrige venner. Børnene og familier giver udtryk for tilfredshed med deres ophold på tilbuddet.

Der er i år 2019 gennemført 1 anmeldt tilsynsbesøg af Socialtilsyn Syd på Allégården Ungecenter, inden de sidste uledsagede unge fraflyttede institutionen 1. maj 2019, og døgntilbuddet blev nedlagt.

Det fremgår af det tilsyn, at de unge indgår i og deltager aktivt i opstille konkrete og operationelle mål og delmål for deres ophold, der løbende dokumenteres og revideres i samarbejde med den unge. Der er løbende 1 til 1 samtaler mellem den unge og dennes kontaktperson, hvor mål justeres og evalueres.

Der er i særdeleshed fokus på skole og uddannelse under deres anbringelse.

De unge oplyser, at de har gode sociale relationer udenfor institutionen i kraft af deres deltagelse i fritidsaktiviteter, kammerater og venner fra skole og uddannelse, de unge har ofte gæster og herigennem knytter de flere og flere venskaber. En stor del af de unge er aktive i den lokale fodboldklub.

Da de unges nærmeste familie ikke opholder sig i Danmark, foregår den meste kontakt via elektroniske medier, Facebook og FaceTime. Kontakten med familien er meget afhængig af den unge oprindelsesland og landets aktuelle situation.

De unge giver udtryk for tilfredshed med deres ophold på stedet og relationen til medarbejderne.

Sagen er vedlagt Socialtilsyn Syds tilsynsrapporter i sin helhed til orientering. Tilsynsrapporten vedr. Josephine Schneiders Hus fra 28. juni 2019 indeholder en enkelt overstregning, da den indeholdt person henførbare oplysninger, som ikke vil kunne indgå i en åben sag.

Socialtilsyn Syd har i 2019 gennemført 10 tilsynsbesøg på Frederiksberg Kommunes 4 selvejende døgninstitutioner for børn, unge og familier. Det drejer sig konkret om Ungdomscentret Allégården, Bülowvej for Børn og Familier, Ungdomspensionen Jens Jessens Vej og Josephine Schneiders Hus med henblik på at vurdere, om tilbuddene lever op til gældende lov, krav og standarder for institutionsdrift.

Ungdomscentret Allégården er pr. 1. september 2019 ikke længere omfattet af tilsynet, da der er indgået ny driftsoverenskomst, og tilbuddet ikke længere indeholder et døgntilbud, der er omfattet af tilsynet.

Tilsynene har til formål, at vurdere og bedømme om døgntilbuddene opfylder betingelserne for en godkendelse jf. Lov om socialtilsyn. Socialtilsynet gennemfører anmeldte og uanmeldte tilsyn i forbindelse med deres vurdering og godkendelse af tilbuddene.

Et anmeldt tilsynsbesøg består typisk af, at socialtilsynets konsulenter ved tilsynsbesøgene får adgang til nedenstående:

- Aktuelt budget
- Driftsregnskaber fra de 2 forudgående år
- Vedtægter for tilbuddet revisionsprotokollat
- Oplysninger om bestyrelsen
- Arbejdsplaner
- Beskrivelser af faglige metoder, værdigrundlag, dokumentation, handleplaner, opfølgning, magtanvendelser mv.
- Status og resultatdokumentation
- Forstanderens CV
- Medarbejderes CV
- Kontrolrapport fra Fødevaretilsynet
- Kontrolrapport fra Arbejdstilsynet
- Kontrolrapport fra Brandtilsynet
- Uddannelsesplaner for medarbejdere
- Tidligere tilsynsrapporter
- Politikker for tilbuddet vedr. personale, sygdom, ferie, årsplaner, alkohol mv.

På baggrund af ovenstående gennemføres typisk samtaler/interview med nedenstående personer inden for kvalitetsmodellens temaer i forbindelse med vurderingen af tilbuddet.

- Forstander
- Øvrige ledelsespersoner
- Medarbejdere, herunder TR og AMIR
- Børn, unge, forældre og evt. andre pårørende
- Samarbejdspartnere, herunder sagsbehandlere i familieafdelingen

Lov om socialtilsyn fastlægger 7 temaer, som alle tilbud vurderes ud fra:

- Uddannelse og beskæftigelse – tilbuddets støtte til børnene og de unge
- Selvstændighed og relationer – tilbuddets støtte til børnene og de unge
- Målgrupper, metoder og resultater – medarbejdernes faglige viden og indsats
- Sundhed og trivsel - de anbragtes børn og unges sundhed og trivsel
- Organisation og ledelse – ledelsens kvalifikationer og drift i forhold til faglighed
- Kompetencer – medarbejdernes kvalifikationer og indsats
- Fysiske rammer – med fokus på målgruppens behov og opgaveløsningen

De 7 temaer er samlet i kvalitetsmodellen. Kvalitetsmodellen er generisk. Det vil sige, at den gælder samtlige sociale tilbud, som er omfattet af loven, hvilket i praksis vil sige, at alle tilbud bliver vurderet ud fra enslydende kriterier. For hvert tema er der en række kvalitetskriterier, som vurderes individuelt.

Inden for kvalitetsmodellens temaer vurderes hver institutionen ud fra en skala fra 1 til 5, hvor:

1. er lig med at temaet i meget lav grad er opfyldt
2. er lig med at temaet i lav grad er opfyldt
3. er lig med at temaet i middelgrad er opfyldt
4. er lig med at temaet i høj grad er opfyldt
5. er lig med at temaet i meget høj grad er opfyldt

Socialtilsyn Syd har i 2019 gennemført 10 tilsyn på de 4 selvejende døgntilbud som Frederiksberg Kommune har indgået driftsoverenskomst med heraf 5 anmeldte og 5 uanmeldte tilsyn. Nedenstående oversigt afspejler den gennemsnitlige score for hvert tema samt den samlede score:

Institution og dato for tilsynsrapporten	Uddannelse og beskæftigelse	Selvstændighed og relationer	Målgruppe, metoder og resultater	Sundhed og trivsel	Organisation og ledelse	Kompetencer	Fysiske rammer	Samlet gennemsnitlig score
Ungdomspensionen Jens Jessens Vej Anmeldt tilsyn 26.04.2019	4	4	4,3	4	4,5	4,5	4,3	4,24
Ungdomspensionen Jens Jessens Vej	4	4	4,3	4	4,5	4,5	4,3	4,24

Uanmeldt tilsyn
28.06.2019

<i>Ungdomspensionen Jens Jessens Vej</i>	4	4	4,3	4,1	4,5	4,5	4,3	4,24
Uanmeldt 18.12.2019								
<i>Bülowsvej for Børn og Familier</i>	5	5	5	4,9	5	5	5	4,98
Uanmeldt 24.05.2019								
<i>Bülowsvej for Børn og Familier</i>	5	5	5	4,9	4,7	5	5	4,94
Anmeldt 30.08.2019								
<i>Bülowsvej for Børn og Familier</i>	5	5	5	4,9	4,7	5	5	4,94
Anmeldt tilsyn 30.10.2019								
<i>Josephine Schneiders Hus</i>	4,3	4,8	4,5	4,4	4,9	5	5	4,70
Anmeldt tilsyn 09.04.2019								
<i>Josephine Schneiders Hus</i>	4,7	5	5	4,7	4,9	5	5	4,90
Uanmeldt 28.06.2019								
<i>Josephine Schneiders Hus</i>	4,7	5	5	4,9	4,9	5	5	4,92
Uanmeldt 17.december 2019								
<i>Ungdomscentret Allégården</i>	5	4,5	5	5	4,7	5	4,7	4,84
Anmeldt tilsyn 30.01.2019								

Tilsynets afrapportering har ikke givet forvaltningen anledning til at iværksætte særlige tiltag eller ekstraordinær opfølgning.

De anbragte børn og unge følges løbende af familieafdelingens sagsbehandlere og ledelse, der ofte også kommer på institutionerne. Familieafdelingens visitationsudvalg følger ligeledes børnene og de unges udvikling og trivsel via forelæggelse af deres sager i udvalget.

Socialtilsyn Syd har i 2019 gennemført 10 tilsynsbesøg på Frederiksberg Kommunes 4 selvejende døgninstitutioner for børn, unge og familier. Det drejer sig konkret om Ungdomscentret Allégården, Bülowsvej for Børn og Familier, Ungdomspensionen Jens Jessens Vej og Josephine Schneiders Hus med henblik på at vurdere, om tilbuddene lever op til gældende lov, krav og standarder for institutionsdrift.

Ungdomscentret Allégården er pr. 1. september 2019 ikke længere omfattet af tilsynet, da der er indgået ny driftsoverenskomst, og tilbuddet ikke længere indeholder et døgntilbud, der er omfattet af tilsynet.

Generelt kan det anføres, at det er fremhævet i forhold til alle 4 selvejende døgntilbud at de anvender supervision og løbende kompetenceudvikling af medarbejderne i forhold til at udvikle og fastholde kvaliteten i deres indsats overfor børnene, de unge og familierne.

Derudover afrapporteres der månedligt til Frederiksberg Kommune og Socialtilsynet i forhold til årsager til lovlige og ulovlige magtanvendelser. Der har ikke været indberettet magtanvendelser, der har givet anledning til handling eller påtale fra henholdsvis Socialtilsyn Syd eller Frederiksberg Kommune. Der har i år 2019 ikke været foretaget nogen ulovlige magtanvendelser. Der har været en lovlig magtanvendelse på Jens Jessens Vej Ungdomspension og 9 lovlige magtanvendelser på Bülowsvej for Børn og Familier. Forældrene orienteres altid, når deres barn har oplevet en magtanvendelse ligesom barnets sagsbehandler orienteres. Lovlige magtanvendelser retter sig primært mod at skærme barnet eller den unge mod at gøre skade på sig selv eller andre. Magtanvendelser må aldrig træde i stedet for omsorg eller anden socialpædagogisk handling.

Frederiksberg Kommune holder 2 gange om måneden møder med institutionernes ledelse, hvor der som et fast punkt bliver samlet op på eventuelle udfordringer i forhold til det enkeltes barn/ungs anbringelse, men henblik på en fælles indsats i samarbejde med familieafdelingen at understøtte barnet/den unges fortsatte trivsel og udvikling.

Der er i år 2019 aflagt 3 tilsynsbesøg af Socialtilsyn Syd på Ungdomspensionen Jens Jessens Vej. Et anmeldt og 2 uanmeldte.

Det følger af de aflagte tilsyn, at Ungdomspensionen har et særligt fokus på udvikling af institutionens arbejde og samarbejde med de unge omkring dialog, udarbejdelse af og opstilling af delmål i forhold til de unges ophold på institutionen. De unge giver generelt udtryk for, at de har

oplevet denne proces positivt, og at de har et godt forhold til hinanden og medarbejderne. Arbejdet vedr. udviklingen af dialogen og konflikthåndteringen med de unge tager sit faglige afsæt i KRAP.

KRAP er et koncept, som indtænker og bygger på anerkendelse og ressourcer, hvor der tages udgangspunkt i, det der virker for den enkelte unge og udvikle derfra.

Der er dog en enkelt beboer, der giver udtryk for, at medarbejderne ikke altid får vendt tilbage med svar, samt at der i forbindelse med indflytning af en ny ung har været uro og rygning af hash i huset. Der er et øget fokus på disse områder i forhold til opsamlingen på husmøderne, der afholdes hver 14. dag sammen med de unge og i den daglige overlevering af information medarbejderne i mellem. Ligesom der er et løbende samarbejde med FKRC - Frederiksberg Kommunes Rådgivningscenters UTURN tilbud i forhold til unge, der er udfordret i forhold til deres omgang og brug af hash.

Størstedelen af beboerne har fritidsaktiviteter og venner i huset og udenfor huset.

Der er i år 2019 aflagt 3 tilsynsbesøg af Socialtilsyn Syd på Josephine Schneiders Hus. Et anmeldt og 2 uanmeldte.

Det følger af tilsynet, at Josephine Schneiders Hus i høj grad arbejder med en synlig, struktureret og dokumenteret inddragelse af børnene og de unge i opsætningen af delmål, der skal være styrende for barnet og den unges ophold på Josephine Schneiders Hus. Børnene og de unge understøttes i forhold til fastholdelse af et stabilt skole- eller uddannelsesforløb. For at understøtte børnene og de unges skolegang, er 3 af beboerne tilknyttet Lær for Livet, hvor de blandt har deres egen mentor.

Børnene har en tilknytning til lokalmiljøet. De har venner i området og i skolen, og der lægges vægt på, at børnene og de unge inviterer venner med hjem til Josephine Schneiders Hus. Der holdes løbende forældrearrangementer, hvor der primært er fokus på samværet samt at understøtte børnenes relation til deres forældre.

Der afholdes fællesmøder med børnene og de unge, hvor de oplever, at de kan udtrykke sig frit og blive anerkendt for deres deltagelse. Der er dog et barn, der har givet udtryk for ikke i tilstrækkelig grad at opleve sig hørt og anerkendt i forbindelse med en konflikt med andet barn. Der er her tale om en episode, som medarbejderne ikke er bekendt med.

Der arbejdes systematisk med anerkendende faglige tilgange og metoder, der overordnet fører til gode resultater.

Der er i år 2019 aflagt 3 tilsynsbesøg af Socialtilsyn Syd på Bülowvej for Børn og Familier. Et anmeldt og 2 uanmeldte.

Det fremgår af tilsynet, at børn, unge og forældre inddrages og deltager aktivt i at opstille mål og delmål for barnet og eller for hele familien under deres ophold på Bülowvej for Børn og Familier. Udgangspunktet for udarbejdelsen af de individuelle delmål og mål tager afsæt i forvaltningens handleplan. Der arbejdes ud fra inddragende og anerkendende metoder herunder Marte Meo og Theraplay.

Marte Meo er en videobaseret metode, der bygger på principperne for udviklingsstøttende kommunikation. I Marte Meo tager man udgangspunkt i, hvad man gør godt – der er fokus på muligheder frem for begrænsninger. Marte Meo metoden er en meget konkret og løsningsorienteret metode, hvor vejledningen/rådgivningen tager udgangspunkt i de ressourcer, der i forvejen er til stede hos personerne. Via udvalgte videoklip får den enkelte konkrete handleanvisninger, som kan forbedre samspillet og støtte udviklingen.

Der arbejdes kontinuerligt med at understøtte børnene og familierne i udviklingen af nye kompetencer og forståelser.

Der arbejdes ved opfølgningen af den enkeltes udvikling og progression med FIT. Feedback Informed Treatment (FIT) er et evidensbaseret dialog- og evalueringsredskab, der er udviklet særligt til professionelle behandlere og kan anvendes på alle behandlingsforløb.

Børnene og familierne får ofte besøg af venner og familie, og der arbejdes konstruktivt i forhold til, at de anbragte børn får legeaftaler både på Bülowvej for Børn og Familier og hjemme hos venner fra daginstitutionen, klassekammerater og øvrige venner. Børnene og familier giver udtryk for tilfredshed med deres ophold på tilbuddet.

Der er i år 2019 gennemført 1 anmeldt tilsynsbesøg af Socialtilsyn Syd på Allégården Ungecenter, inden de sidste uledsagede unge fraflyttede institutionen 1. maj 2019, og døgntilbuddet blev nedlagt.

Det fremgår af det tilsyn, at de unge indgår i og deltager aktivt i opstille konkrete og operationelle mål og delmål for deres ophold, der løbende dokumenteres og revideres i samarbejde med den unge. Der er løbende 1 til 1 samtaler mellem den unge og dennes kontaktperson, hvor mål justeres og evalueres.

Der er i særdeleshed fokus på skole og uddannelse under deres anbringelse.

De unge oplyser, at de har gode sociale relationer udenfor institutionen i kraft af deres deltagelse i fritidsaktiviteter, kammerater og venner fra skole og uddannelse, de unge har ofte gæster og herigennem knytter de flere og flere venskaber. En stor del af de unge er aktive i den lokale fodboldklub.

Da de unges nærmeste familie ikke opholder sig i Danmark, foregår den meste kontakt via elektroniske medier, Facebook og FaceTime. Kontakten med familien er meget afhængig af den unges oprindelsesland og landets aktuelle situation.

De unge giver udtryk for tilfredshed med deres ophold på stedet og relationen til medarbejderne.

Sagen er vedlagt Socialtilsyn Syds tilsynsrapporter i sin helhed til orientering. Tilsynsrapporten vedr. Josephine Schneiders Hus fra 28. juni 2019 indeholder en enkelt overstregning, da den indeholdt person henførbare oplysninger, som ikke vil kunne indgå i en åben sag.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget

Historik

Indstilling 8. juni 2020, pkt. 54:

Børne- og Ungeområdet indstiller, at redegørelsen tages til efterretning.

Børneudvalget 2018-21, 8. juni 2020, pkt. 54:

Udsat efter drøftelse.

Indstilling 10. august 2020, pkt. 68:

Børne- og Ungeområdet indstiller:

at redegørelsen tages til efterretning

at nedenstående sagsfremstillingsform danner grundlag for de fremtidige årlige afrapporteringer.

Børneudvalget 2018-21, 10. juni 2020, pkt. 68:

Udsat efter drøftelse.

Bilag

Bylowsvej for Børn og Familier Uanmeldt 30.08.20

Bylowsvej Tilsyn_30_10_2019_

Bylowsvej Tilsyn 24maj__2019

Josefine Schneiders hus 9 april 2019

Josephine Schneiders Hus 28.06.19

Josephine Schneiders Hus Uanmeldt 17.12.19

Ungecenter 20 jan 2019 tilsyn

JJV anmeldet 26_04_2019

JJV Tilsynsrapport 18.12.19

JJV Tilsynsrapport 28.06.19

Punkt 103: Orientering om Fanø Kommunes udbetaling af kompensation

27.24.27-G01-24-20

Resume

Fanø Kommunes byråd har på sit møde den 15. juni 2020 behandlet et lukket dagsordenspunkt om ”aftale om kompensation”. Sagen har været omtalt i de lokale medier. Det er oplyst, at sagen omhandler kommunens udbetaling af kompensation til tre familier i anledning af Fanø Kommunes sagsbehandling i forlængelse af bekymring for familiernes børn.

Beslutning

Et flertal i Børneudvalget (Laura Lindahl, Alexandra Dessoy, Merete Winther Hildebrandt, Carina Høedt og Fasaël Rehman) tog orienteringen til efterretning.

Et mindretal i Børneudvalget (Sine Heltberg, Malte Mathies Løcke, Daniel Panduro og Thomas Baark) fremsatte ændringsforslag om, at der fremsendes brev til alle berørte familier, når der foreligger svar fra Socialministeriet omkring kommunernes mulighed for at genoptage lukkede sager.

Et flertal i Børneudvalget (Laura Lindahl, Alexandra Dessoy, Merete Winther Hildebrandt, Carina Høedt og Fasaël Rehman) stemte imod, idet forvaltningen anmodes om at foreligge en sag for udvalget når der foreligger svar fra ministeriet.

Et mindretal i Børneudvalget (Sine Heltberg, Malte Mathies Løcke, Daniel Panduro og Thomas Baark) begæret sagen i Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at børneudvalget tager orienteringen om Fanø Kommunes udbetaling af kompensation til efterretning.

Sagsfremstilling

Forvaltningen er blevet bedt om en orientering om Fanø Kommunes ”genopretning” i tre konkrete sager, hvor kommunen har udbetalt kompensation til tre familier som følge af sagsbehandlingen i Fanø Kommunes afdeling, Social & Myndighed.

Fanø Kommunes byråd har på sit møde den 15. juni 2020 behandlet et lukket dagsordenspunkt om ”aftale om kompensation”. Sagen har været omtalt i de lokale medier.

På den baggrund kan forvaltningen oplyse følgende:

Fanø Kommune oplyser, at det drejer sig om tre sager i afdelingen Social & Myndighed.

Fanø Kommune har på baggrund af en henvendelse fra de berørte familier med konkrete klager over sagsbehandlingen gennemgået sagernes faktiske omstændigheder. Fanø Kommune bad i forlængelse heraf revisionsfirmaet BDO om at foretage en sagsgennemgang.

Det fremgår af Ugeavisens artikel af 17. september 2020 ”Fanø-forlig ses – men det er sjældent”, at Fanø Kommune tillige har rådført sig med en advokat. Advokaten vurderede, at ”der var en begrundet risiko for, at en erstatningssag efter omstændighederne ville gå kommunen imod”. Advokaten udtaler i samme artikel: ”Der skal i hver eneste sag – på baggrund af det konkrete forløb og de konkrete omstændigheder – være et grundlag for, at der kan udbetales kompensation eller en eventuel erstatning via en forligsløsning. Det er naturligvis ikke sådan, at enhver simpel myndighedsfejl berettiger til erstatning eller kompensation. Der foretages en begrundet risikovurdering i de enkelte sager.” ([Ugeavisen den 17. september 2020](#)).

Fanø Kommunes byråd har efterfølgende besluttet at indgå forlig om kompensation med de tre familier.

Fanø Kommune oplyser til forvaltningen, at udbetaling af kompensation vedrørende sagsbehandlingen ikke er en generel praksis i kommunen, men at udbetalingen er sket på baggrund af konkrete og individuelle vurderinger af de enkelte sagers faktiske omstændigheder.

Sagen er omtalt i følgende artikler:

- <https://ugeavisen.dk/esbjerg/artikel/byr%C3%A5d-giver-penge-til-fan%C3%B8-familier>
- <https://ugeavisen.dk/esbjerg/artikel/fan%C3%B8-forlig-ses-men-det-er-sj%C3%A6ldent>
- <https://jv.dk/artikel/stort-revisionsfirma-skal-unders%C3%B8ge-omstridte-b%C3%B8rnesager-p%C3%A5-fan%C3%B8>

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget

Punkt 104: Status på Handleplan for kvalitet i sagsbehandlingen i familieafdelingen

27.00.00-A00-52-19

Resume

Magistraten forelægges den sidste af tre statussager i 2020 vedrørende handleplan for kvalitet i sagsbehandlingen i familieafdelingen – som led i en tidlig forebyggende og effektiv indsats for børn, unge og familier med særlige behov. Sagen fremlægges efterfølgende til orientering i børneudvalget. Sagsfremstillingen indledes med en overordnet gennemgang af den politisk vedtagne handleplan, som familieafdelingen arbejder efter. Herefter følger fire dele. Først gøres status på milepæl 1a, 1b og spor 2. Dernæst gøres status på milepæl 3. I tredje del præsenteres sammensætning og indhold i et nyt § 17, stk. 4 udvalg som rådgivende organ for børneudvalget, jf. budgetaftalen for 2021 og 2022. Endeligt gennemgås i sidste del øvrige temaer i relation til handleplanen i familieafdelingen. Dermed indeholder sagen både en generel status for handleplanen og en række øvrige punkter, som er politisk besluttet, at sagen skal indeholde.

Magistraten drøftede den 15. juni og den 22. juni 2020 anden af tre statussager i 2020 vedrørende handleplan for kvalitet i sagsbehandlingen i familieafdelingen. På magistratens møde den 17. august 2020 tog magistraten til efterretning, at anden status gives i forbindelse med tredje status den 26. oktober 2020 henset til, at ny børne- og ungedirektør tiltrådte den 1. august 2020. For at sikre at magistraten har opdateret viden, fik magistraten en kort orientering den 21. september 2020 om en foreløbig status på selve genopretningsarbejdet af sagerne i familieafdelingen.

Beslutning

Børneudvalget tog orienteringen til efterretning.

Et flertal i Børneudvalget (Laura Lindahl, Alexandra Dessoy, Merete Winther Hildebrandt, Carina Høedt og Fasael Rehman) bemærkede, at forvaltningen kan indlede dialog med de eksterne leverandører om, hvordan kommunens udgifter til anbringelsespladser kan nedbringes, idet det understreges, at der ikke truffet nogen beslutning om tilbudsviften, og at en socialfaglig vurdering altid er afgørende.

Et mindretal i Børneudvalget (Sine Heltberg, Malte Mathies Løcke, Daniel Panduro og Thomas Baark) bemærkede, at den vedtagne P/L-reduktion på familieafdelingen bør rullet tilbage, at spørgsmål om tilbuds-tilpasning og omorganisering bør udsættes til der er styr på sagerne i afdelingen og at der skal udarbejdes en tydelig socialfaglig vinkel på genopretningsarbejdet.

Indstilling

Børne og ungeområdet indstiller, at børneudvalget tager sagen og referatet fra magistraten til orientering.

Sagsfremstilling

Sagen blev behandlet i magistraten den 26. oktober 2020 og den 2. november 2020.

Det fremgår af referatet fra magistratens behandling af sagen den 26. oktober 2020:

Magistraten tog orientering om milepæl 1a og 1b og status på spor 2 til efterretning og tog status på milepæl 3 samt den nye styregruppe til efterretning samt tog orientering om Børnesagsbarometret 2020 til efterretning. Magistraten tog statusorientering om Ankestyrelsens danmarkskort for 2019 til efterretning og tog det foreløbige svar fra Social- og Indenrigsministeriet til efterretning. Magistraten tog orientering om Socialstyrelsens Permanente Task Force til efterretning og tog orientering om status for trivsel i familieafdelingen til efterretning og tog endelig anbringelsesstatistik per 1. oktober 2020 til efterretning.

Magistraten bad om en særskilt orientering, når der foreligger endelig svar fra Social-og indenrigsministeriet på spørgsmålene fra folketingsmedlem Ruben Kidde.

Magistraten udsatte de øvrige indstillingspunkter i forvaltningens indstilling pkt. 3-5.

Magistraten behandlede sag med indstillingspunkterne 3-5 på magistratens møde den 2. november 2020 (sag 379). Af referatet fremgår:

Et flertal i Magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Alexandra Desso, Helle Sjelle, Jan E. Jørgensen, og Laura Lindahl) godkendte, at forvaltningen indleder dialog med de eksterne leverandører om, hvordan kommunens udgifter til anbringelsespladser kan nedbringes, idet det understreges, at der ikke truffet nogen beslutning om tilbudsviften, og at en socialfaglig vurdering altid er afgørende.

Et mindretal i Magistraten (Michael Vindfeldt, Thyge Enevoldsen og Lone Loklindt) stemte imod, idet man foreslog, at den vedtagne P/L-reduktion på familieafdelingen blev rullet tilbage, at spørgsmål om tilbuds-tilpasning og omorganisering blev udsat til der er styr på sagerne i afdelingen og at der skal udarbejdes en tydelig socialfaglig vinkel på genopretningsarbejdet.

Michael Vindfeldt, Thyge Enevoldsen og Lone Loklindt bad om at få sagen behandlet i kommunalbestyrelsen.

Et andet mindretal i magistraten (Balder Mørk Andersen og Mette Bram) tog forbehold.

Magistraten oversendte den i sagsfremstillingen foreslåede sammensætning og arbejdsopgaver for det nye § 17, stk. 4 udvalg for en tidlig forebyggende og effektiv indsats til Børneudvalget til drøftelse.

Magistraten godkendte, at beslutningskompetencen ift. familieafdelingens handleplan overgår fra magistraten til børneudvalget.

Børneudvalget vil få forelagt særskilt sag om punktet vedr. nedsættelse af et nyt § 17, stk. 4 udvalg.

Sagsfremstilling, magistraten den 26. oktober 2020, pkt. 366:

Arbejdet med at genoprette og styrke kvaliteten i familieafdelingen foregår efter en handleplan, som magistraten vedtog den 20. januar 2020. Arbejdet understøttes og følges tæt af BDO.

Handleplanens formål er, at børn, unge og familier gennem en tidlig forebyggende og effektiv indsats opnår bedst mulig trivsel og livsduelighed. På kort sigt skal borgernes retssikkerhed som led heri sikres. Det vil sige, at hjælpen ydes på en inddragende, systematisk og lovmedholdelig måde. Formålet med handleplanen er omsat i tre overlappende milepæle:

- Milepæl 1a er, at der er tryghed for barnet i den forstand, at der er taget stilling til barnets udækkede behov.
- Milepæl 1b er, at der sagsbehandles lovmedholdeligt.
- Milepæl 2 er, at der arbejdes systematisk med sagerne, sådan at børn og forældre bliver hørt om deres synspunkter, og at deres perspektiv indgår og dokumenteres i sagsbehandlingen.
- Milepæl 3 er, at der arbejdes med tidlig forebyggende indsats i den forstand, at metoder, kompetencer, roller og ansvar er tydeligt beskrevet.

Alle milepæle understøtter en tidlig forebyggende og effektiv indsats.

Det er besluttet, at der skal afrapporteres på handleplanen tre gange i 2020. Dette er den tredje og sidste afrapportering til magistraten i 2020. BDO vurderer, at det er realistisk, at nå milepæl 1b, såfremt de interne deadlines for færdigmeldinger overholdes. BDO vurderer dog også, at ovenstående fordrer, at der fortsat er behov for at:

- understøtte familieafdelingens ledelse i at opnå milepælen,
- understøtte at medarbejderne får ro til både daglig drift og genopretning,
- der ledelsesmæssigt jævnlige vurderes og handles på eventuelle flaskehalse eller ophobninger af ulige fordelt genopretningsopgaver,
- understøtte fastholdelse af både medarbejdere og ledelse,
- monitorere fremdriften.

Dog venter der fortsat et meget stort arbejde forude i familieafdelingen med at få genoprettet og skabt lovmedholdelighed i alle sager. Sagen til magistraten giver en status på de i handleplanen lovede punkter og indeholder ligeledes en række andre opmærksomhedspunkter til magistraten ift. øvrige aktiviteter i familieafdelingen. De er samlet i den sidste del af sagsfremstillingen. Alt sammen taler dog ind i arbejdet med at realisere handleplanen.

I handleplanen på side 14 fremgår det, at magistraten i nærværende sag skal have en status på:

- Lovmedholdelighed (milepæl 1a og 1b) - indgår i del 1 af sagsfremstillingen.

- Styring: rapportering (spor 2) - indgår i del 1 af sagsfremstillingen.
- Kompetencer: Taskforce - indgår i del 4 af sagsfremstillingen.
- Danmarkskortet - indgår i del 4 i sagsfremstillingen.

Derudover skal magistraten forholde sig til nedenstående, som en opfølgning på tidligere statusrapporteringer i magistraten samt budgetaftalen 2021 og 2022:

- Status på milepæl 3 om intern organisering af børne- og ungeområdet, arbejdet med en tidlig forebyggende indsats samt organisering af eksterne leverandører - indgår i del 2 af sagsfremstillingen.
- En ny intern organisering af projektet - indgår i del 2 af sagsfremstillingen.
- Nedsættelse af et nyt § 17, stk. 4 udvalg, jf. budgetaftalen 2021 og 2022 - indgår i del 3 af sagsfremstillingen.
- Opfølgning på Børnesagsbarometeret for 2020 - indgår i del 4 af sagsfremstillingen.
- En opfølgning på stillingtagen til KL-notat om kommunernes forpligtelse til at genoprette fejl med tilbagevirkende kraft, herunder status på Social- og Indenrigsministeriets juridiske vurdering af spørgsmål rejst af MFU (Medlem af Folketinget uden for udvalg) og kommunalbestyrelsesmedlem Ruben Kidde - indgår i del 4 i sagsfremstillingen.
- En fornyet status for udfordringer og muligheder i forhold til at ledere og koordinatore kan bidrage effektivt i familieafdelingen - indgår i del 4 i sagsfremstillingen.
- Opdateret anbringelsesstatistik per 1. oktober 2020 - indgår i del 4 i sagsfremstillingen.

Sagen er som nævnt bygget op om fire delafsnit.

I sagsfremstillingens første del giver forvaltningen er status og fremdrift på milepæl 1a og 1b samt spor 2.

I anden del af sagsfremstillingen giver forvaltningen en status på milepæl 3.

I budgetaftale 2021 og 2022 "Et grønt og bæredygtigt Frederiksberg" fremgår, at forligspartierne ønsker at sætte særskilt fokus på genopretningen af familieafdelingen ved at nedsætte et § 17, stk. 4 udvalg. I trede del af sagsfremstillingen præsenteres magistraten for et forankringsnotat indeholdende et kommissorium og en sammensætning af udvalget.

I fjerde del af sagsfremstillingen behandles øvrige temaer vedrørende handleplanen og familieafdelingen.

Afreporteringer i fremtiden

Fremadrettet indstilles det, at beslutningskompetencen overgår fra magistraten til børneudvalget, hvad angår opfølgning på handleplan for kvalitet i sagsbehandlingen i familieafdelingen – som led i en tidlig forebyggende og effektiv indsats for børn, unge og familier med særlige behov. Dette betyder, at denne er den sidste afreportering til magistraten. Det ny nedsatte § 17, stk. 4 udvalg bliver rådgivningsorgan for børneudvalget ift. implementeringen af handleplanen og arbejdet med en tidlig forebyggende indsats.

Efter sagens behandling i magistraten giver Frederiksberg Kommune en status på arbejdet med handleplanen til Folketingets Ombudsmand.

Første del af sagsfremstillingen: Status og fremdrift for milepæl 1a, 1b samt spor 2 (Bilag 1)

Overordnet set er det vigtigt at pointere over for magistraten, at implementeringen af handleplan for kvalitet i sagsbehandlingen følger den politisk vedtagne plan.

Nedenfor gennemgås kort status på milepæl 1a, 1b samt spor 2.

Status på milepæle

Magistraten fik en status på mødet den 22. juni 2020 om milepæl 1a, som handler om at skabe tryghed for barnet. Tryghed i den forstand at der er taget stilling til barnets udækkede behov, og bekymringen for barnets trivsel er minimeret eller ikke er tilstede længere. 1096 sager er gennemgået, og 90 sager blev vurderet som akutte. Akutte sager er sager, hvor der er tvivl om familieafdelingen har skabt tryghed for barnet. Alle 90 sager er nu gennemgået og klarmeldt. Fristen herfor er den 31. december 2020.

Milepæl 1b omhandler at sikre lovmedholdelig sagsbehandling. Aktuelt er fokus på at få færdigmeldt de sidste skoledagbehandlingssager, og at det sikres, at alle oplysninger er registreret, og at de nødvendige sagsskridt er foretaget.

Det er besluttet at prioritere skoledagbehandlingssager før anbringelsesager på grund af den store økonomiske udfordring på området. Status på sagsgennemgangen er nærmere udfoldet nedenfor og i bilag 1.

Familieafdelingen arbejder med en intern tidsfrist for gennemgang af alle skoledagbehandlingssager med frist den 1. oktober 2020. BDO har gennemgået alle 97 skoledagbehandlingsager. Per den 19. oktober 2020 udestår færdigmeldelse af en sag. Begrundelsen herfor er, at familien ikke har haft mulighed for at indgå i et samarbejde med familieafdelingen før i slutningen af oktober måned.

Næste interne frist er den 1. december 2020, hvor alle anbringelsessager skal være færdigmeldte. Lige nu har BDO gennemgået 126 anbringelsessager. 35 sager er grønne og lovmedholdelige, mens 47 sager er røde og 44 sager er gule. Tre sager er efterfølgende færdigmeldt. Per den 19. oktober 2020 mangler 88 anbringelsessager at blive færdigmeldt. Familieafdelingen har et stort fokus på at få sagerne færdigmeldt inden fristens udløb.

Kategorien grøn betyder, at centrale punkter i sagsbehandlingen er lovmedholdelige dvs. tilstrækkeligt oplysningsgrundlag, inddragelse af barn og familie samt rettidig opfølgning. En sag kan godt være grøn, selvom der udestår at blive lavet en børnefaglig undersøgelse.

Kategorien gul betyder, at der er administrative forhold, som ikke er i orden i sagen og/eller, at der er enkelte og mindre ikke-lovmedholdelige handlinger, der skal genoprettes.

Kategorien rød betyder, at der er helt fundamentale mangler i sagen, der skal genoprettes.

Den interne frist for lovmedholdelige forebyggelsessager og handicapsager er den 1. marts 2020. Yderligere status på lovmedholdelig sagsbehandling fremgår af bilag 1.

Det skal bemærkes, at den politiske frist for endelig afrapportering på milepæl 1a er ultimo 2020, og 1b er i juni 2021. De interne frister er sat sammen med BDO for at have en buffer til at nå den politiske målsætning til tiden. Overordnet set følger familieafdelingen de interne frister for sagsgenopretningen.

Status for spor 2: Styring, snitflader og arbejdsgange

I handleplanen fremgår, at magistraten skal have en status på spor 2 i den tredje afrapportering i 2020.

Formålet med spor 2 er at sikre et hensigtsmæssigt styringsgrundlag, der sikrer solid drift i familieafdelingen og sammenhæng mellem faglige og økonomiske hensyn i styringen. Her fokuseres på at få udarbejdet de gode arbejdsgange, der skal sikre både lovmedholdelig og korrekte registreringer vedrørende økonomi og i sagsbehandlingssystemet DUBU.

Arbejdsgange vedrørende økonomi og registreringer, herunder i DUBU og Calibra.

Der skal i alt udarbejdes 14 arbejdsgangsbeskrivelser, hvoraf BDO i samarbejde med Netcompany og familieafdelingen udarbejder seks af disse. Aktuelt er der færdiggjort arbejdsgange for sagsbehandling af underretninger, forebyggende foranstaltning og for anbringelsesområdet, ligesom der er undervist i disse. Der mangler således fortsat at blive færdiggjort 11 arbejdsgange.

Kvaliteten af registrering af indsatser og økonomi er væsentligt forbedret i DUBU. Der er truffet beslutning om principper for registrering af start og stop, og der er iværksat en plan for, at leverandør- og ydelseskatalog i DUBU bliver ajourført i 2020, således at sagsbehandlerne understøttes med at oprette korrekte registreringer i DUBU.

Indsatsen vedrørende ledelsesrapporter og opfølgning er delt i to underprojekter. Et underprojekt med fokus på at etablere ledelsesinformation i FKLIS på DUBU sags- og aktivitetsdata. Her er status, at der er iværksat en indsats for at få DUBU aktivitetsdata i FKLIS. Netcompany har siden juli 2020 arbejdet med at få koblet DUBU-data efter familieafdelingens ønsker. I uge 41 starter overdragelsesfasen, hvor data valideres. Med udgangen af uge 42 er det planen, at Netcompanys arbejde er afsluttet. Det betyder, at data er struktureret efter behov og ønsker, og at familieafdelingen og Økonomi og Udbud kan begynde arbejdet med at lave ledelsesinformationsrapporter, der skal publiceres i FKLIS. Efter tidsplanen er dette arbejde færdigt til den 1. januar 2021.

I det andet underprojekt er fokus på ledelsesinformation og økonomistyring, hvor oplysninger fra DUBU og Prisme sammenkobles i styringsværktøjet Calibra. Her er status, at Calibra er opsat og anvendt siden ultimo 2019. Fokus i foråret 2020 har været at sikre et retvisende prognosegrundlag med henblik på regnskabsprognoserne. Sammenstillingen af oplysninger fra Prisme og DUBU bidrager væsentligt til prognosesikkerhed. Herudover registreres oplysninger om mellemkommunale sager, flygtningestatus, salgspladser, statsrefusion mv. i Calibra for at skabe et fyldestgørende billede af udgifter og indtægter.

I forhold til økonomistyringssiden og udarbejdelse af regnskabsprognoser, så har Calibra været fundamentet herfor siden 2. forventede regnskab 2020 og 2. finansielle orientering 2021.

Der er således gennemført en række tiltag for fremadrettet at sikre bedre økonomistyring, det skal dog bemærkes, at der fortsat forventes et stort merforbrug i 2020.

Det indstilles, at magistraten tager status på milepæl 1a, 1b og spor 2 til efterretning.

Anden del af sagsfremstillingen: Status på milepæl 3 (Bilag 2, 2a og 2b)

Udskydelse af intern organisering i BUO

Den interne organisering af børne- og ungeområdet er udsat, da KLK's Konsulentvirksomhed (KLLK) er i gang en specialundersøgningsanalyse i henhold til budgetaftalen 2020. Formålet med undersøgelsen er at give kvalificerede bud på organisering, arbejdsgange omkring og prioriteringer i fremtidens specialundervisningstilbud på Frederiksberg samt vejene hertil. KLLK ser også på Fællesrådsgivningen, som var en del af den tidligere foreslåede omorganisering, og at der derfor ikke bør ske en omorganisering, før KLLK er færdig. KLLK anlægger både et kortsigtet og et langsigtet perspektiv. Undersøgelsen forventes behandlet i magistraten i november 2020 og herefter vil magistraten og børneudvalget blive orienteret, hvis der besluttes intern organisering.

Tidlig forebyggende indsats

Arbejdet med en tidlig forebyggende indsats, herunder afdækning af indsatsstrappen og tilbudsviften er etableret som et delprojekt med dagtilbudschefen som tovholder for gruppen. Gruppen skal hurtigst muligt lave en kortlægning af den eksisterende tilbudsvifte og beskrive, hvordan tilbudsviften ser ud i dag placeret på indsatsstrappen. Efter denne kortlægning skal der udarbejdes et forslag til, hvordan tilbudsviften og indsatsstrappen skal se ud fremadrettet. Arbejdet følger planen. Forslaget vil blive forelagt politisk i begyndelsen af 2021.

Organisering af eksterne leverandører (Bilag 2, 2a og lukket bilag 2b)

Forvaltningen præsenterede på møde i magistraten den 15. juni 2020 et forslag om omlægning fra fire selvejende institutioner til to fleksible selvejende samarbejdsparter, der er faglig hovedmotor i hvert sit hus: Bülowvej/Josephine Schneiders Hus som del af Børne-/familiehus og Allégården/Jens Jessens Vej som del af Ungehus. Det har efterfølgende været nødvendigt at arbejde med flere modeller til, hvordan kommunen kan omlægge den fremadrettede indsats til en mere forebyggende og tidlig indsats og færre anbringelser. Modellerne er beskrevet i vedlagte bilag 2b, som er lukket, da det indeholder fortrolige oplysninger. Bilaget vil være udgangspunktet for drøftelserne med de fire selvejende institutioner om, hvordan der bedst skabes en tilbudsvifte, hvor der bruges færre midler på anbringelser, sådan som det er politiske vedtaget. Forvaltningen vender tilbage med en indstilling om endelig valg af model til foråret 2021.

Ny styregruppe

På møde den 21. september 2020 orienterede borgmesteren magistraten om, at styregruppens sammensætning er ændret. Alle store beslutninger er fremadrettet placeret i styregruppen, som består af børne- og ungeområdets chefgruppe samt økonomi- og udbudschefen og socialchefen. BDO deltager også i styregruppen. Børne- og ungedirektøren er formand for styregruppen. Den interne projektorganisering på børne- og ungeområdet er ligeledes styrket.

Det indstilles, at magistraten godkender, at forvaltningen indleder dialog med de eksterne leverandører.

Det indstilles, at magistraten tager status på milepæl 3 samt den nye styregruppe til efterretning.

Tredje del af sagsfremstillingen: Nedsættelse af et § 17, stk. 4-udvalg for en tidlig forebyggende og effektiv indsats (bilag 3)

I forbindelse med budgetaftalen 2021 og 2022 blev det aftalt, at forligspartierne ønsker at sætte særskilt fokus på genopretningen af familieafdelingen ved at nedsætte et såkaldt § 17, stk. 4 udvalg. Formålet med udvalget er, at det skal følge arbejdet med at implementere handleplan for kvalitet i sagsbehandlingen i familieafdelingen tættere og frigive tid til nærmere politiske drøftelser af genopretningsarbejdet og en tidlige forebyggende indsats som overligger for udvalgets arbejde. I dag er arbejdet med handleplanen forankret i magistraten med tre afrapporteringer i 2020 og fire årlige afrapporteringer i 2021 og igen i 2022.

Det foreslås, at udvalget består af fem medlemmer fra kommunalbestyrelsen og sammensættes med tre medlemmer til CVI-gruppen og to medlemmer til AØBFÅ-gruppen. Formanden vælges af udvalget.

Det foreslås, at udvalget får til opgave at følge og drøfte genopretningen af sagsbehandlingen i familieafdelingen i 2021 og 2022 med indstillingsret over for børneudvalget og fungerer som initiativtager, inspirator og rådgivningsorgan for Frederiksberg Kommunes tidlige forebyggende indsats i tæt samspil med det nuværende mønsterbryderudvalg.

Det indstilles, at magistraten indstiller den foreslåede sammensætning og arbejdsopgaver for det nye § 17, stk. 4 udvalg for en tidlig forebyggende og effektiv indsats til kommunalbestyrelsen. Der vil blive udarbejdet en særskilt sag herom til kommunalbestyrelsen.

Fjerde del af sagsfremstillingen: Øvrige temaer om handleplanen og familieafdelingen

Børnesagsbarometret 2020 (bilag 4)

Magistraten og børneudvalget blev den 9. juli 2020 orienteret om det såkaldte Børnesagsbarometer 2020, som indeholder data fra Frederiksberg Kommune. Børnesagsbarometret er baseret på en årlig undersøgelse af, i hvilken udtrækning en tredjedel af kommunerne overholder centrale krav i servicelovens § 52, når de behandler sager om udsatte børn og unge. I dette års undersøgelse er der dels fokus på sager, hvor kommunerne har truffet afgørelse om familiebehandling eller om anbringelse, dels på kommunens håndtering af underretninger om at et barn eller ung kan have behov for særlig støtte.

Undersøgelsen er baseret på data indhentet efter objektive kriterier i de enkelte kommuner i efteråret 2019; dvs. før den mangelfulde sagsbehandling i Frederiksberg Kommune blev afdækket og arbejdet med handleplanen påbegyndt. Rapporten påpeger generelt, at der er tale om så få sager fra hver kommune (for Frederiksberg Kommune 34 sager svarende til ca. 4-5% af den fulde sagsstamme), at man ikke kan konkludere på kvaliteten af sagsbehandlingen inden for hver kommune, men kun samlet for kommunerne. Ligeledes præciseres det, at '*det er....ikke muligt på baggrund af datamaterialet meningsfuldt at sammenligne kommunerne med hinanden*'. På den anden side flugter resultaterne i rapporten med det billede af sagsbehandlingens kvalitet på Frederiksberg, som fremkom i den analyse, BDO lavede i foråret 2019 og som senere udgjorde udgangspunktet for magistratens handleplan fra januar 2020.

Rapporten for Børnesagsbarometret 2020 viser blandt andet følgende samlede resultater inklusive resultaterne for Frederiksberg Kommune:

- Reglerne om at udarbejde en børnefaglig undersøgelse er overholdt i 71% af sagerne. *Frederiksberg: 58%*
- Reglerne om en børnesamtale forud for en afgørelse er overholdt i 55% af sagerne. *Frederiksberg: 50%*
- Kommunerne har i 79% af sagerne udarbejdet en handleplan for den aktuelle foranstaltning - eller har haft lovlig grund til ikke at udarbejde planen. *Frederiksberg: 74%*
- Kravene til opfølgning inden for de første tre måneder, efter at foranstaltningerne er iværksat, er opfyldt i 51% af sagerne. *Frederiksberg: 50%*
- Kommunerne har i 93% af underretningssagerne inden for 24 timer foretaget en vurdering af, om der var behov for at iværksætte akutte foranstaltninger, sådan som loven foreskriver. *Frederiksberg: 96%*
- Kommunerne har reageret i 99% af de tilfælde, hvor de ved 24-timers vurderingen har konkluderet, at barnet havde behov for akut hjælp. *Frederiksberg: 100%*

En mere detaljeret beskrivelse af rapportens hovedresultater inden for de fire pejlemærker for god kvalitet i sagsbehandlingen (faglig udredning, inddragelse, valg af relevant indsats og opfølgning) og kommunernes håndtering af underretninger findes i vedlagte rapport fra Ankestyrelsen, som desuden indeholder en opgørelse af de kommunefordelte resultater, jf. rapportens bilag 2.

Danmarkskortet

Det fremgår af handleplanen vedrørende en tidlig forebyggende og effektiv indsats i familieafdelingen, at magistraten i forbindelse med 3. statussag 2020 skal have en orientering om Ankestyrelsens årlige kommunale danmarkskort, som viser resultatet af de afgørelser, der i det forgangne år har været påklaget til Ankestyrelsen på det samlede børneområde vedrørende Frederiksberg Kommune (dvs. både det sociale børneområde og børnehandicapområdet).

Børneudvalget, magistraten og kommunalbestyrelsen har hhv. den 17. august 2020 (BU pkt. 72), 24. august 2020 (MAG pkt. 308) og 31. august 2020 (KB pkt. 250) fået forelagt resultatet af Ankestyrelsens danmarkskort for 2019 til orientering. Udvalgene tog orienteringen til efterretning. Der gives derfor kun en kort opsummering af danmarkskortet 2019 her for det samlede børneområde i Frederiksberg Kommune. For en mere detaljeret beskrivelse henvises der til den tidligere sag.

Kort opsummering af danmarkskortet for 2019 for det samlede børneområde i Frederiksberg Kommune
Resultatet af opgørelsen viser, at Frederiksberg Kommune ligger under landsgennemsnittet, og at der er sket et fald i opgørelsesprocenten på både det børnesociale område og handicapområdet i Frederiksberg Kommune fra 2018 til 2019. Faldet ses som et udtryk for, at familieafdelingen i begyndelsen af 2018 påbegyndte et arbejde med at styrke kvaliteten i sagsbehandlingen både i forhold til at oplysning af sagerne og de begrundelser, der udarbejdes, når der gives helt eller delvist afslag på ydelsen/foranstaltningen. Ligeledes må faldet ses som resultatet af et øget fokus på at få kvalitetssikret genvurderingerne af de afgørelser, der påklages, således at eventuelle mangler i sagsbehandlingen håndteres inden sagen sendes til Ankestyrelsen.

Stillingtagen til KL-notat om kommunernes forpligtigelser til at genoprette fejl med tilbagevirkende kraft - status på Social- og Indenrigsministeriets juridiske vurdering af spørgsmål rejst af MFU og kommunalbestyrelsesmedlem Ruben Kilde (bilag 5, 5a og 5b)

Magistraten fik den 27. april 2020 forelagt KL's baggrundnotat og sammenfattende notat om vurdering af kommunens forpligtigelser i forhold til genopretning af eventuelle fejl tilbage i tiden. På magistratsmødet den 18. maj 2020 udbad magistraten sig en vurdering af konsekvenserne af en højesteretsdom af 21. april 2020 set i forhold til KL's vurdering. Magistraten blev på møde den 15. juni 2020 orienteret om, at KL vurderer, at højesteretsdommen af 21. april 2020 ikke har konsekvenser for KL-konsulenternes vurderinger og konklusioner vedrørende Frederiksberg Kommunes handlemuligheder og forpligtigelser i forhold til genopretning af eventuelle sagsbehandlingsfejl tilbage i tid i børnesager i familieafdelingen. Magistraten tog orienteringen til efterretning.

Kommunalbestyrelsesmedlem Ruben Kidde (B) har efterfølgende, som midlertidigt medlem af Folketinget, stillet et såkaldt MFU-spørgsmål til Folketingets Social- og Indenrigsudvalg den 11. september 2020 med følgende ordlyd: *"Vil ministeren oplyse, om det er i strid med kommunalfuldmagten, hvis en kommune af egen drift vælger at undersøge sager, hvor der tidligere er truffet afgørelse, såfremt der er begrundet formodning om systematiske problemer med lovmedholdeligheden i disse afgørelser? Der henvises til artiklen "Frederiksberg-skandalen: "Der tegner sig et billede af en skandale i uhørt omfang i dansk kommunalpolitisk historie", Berlingske Tidende, mandag den 6. juli 2020?"*

Forvaltningen har den 23. september 2020 modtaget oplysning om, at der er sendt et foreløbigt svar fra Social- og Indenrigsminister Astrid Krag, hvoraf det fremgår, at idet der er tale om et generelt og principelt juridisk spørgsmål, som Social- og Indenrigsministeriet ikke uden nærmere undersøgelse kan svare på - og ministeriet har derfor brug for yderligere tid til at besvare spørgsmålet, jf. brevet er vedlagt i bilag 5b. Forvaltningen vil vende tilbage med en indstilling til magistraten, når det endelige svar fra ministeriet foreligger.

Socialstyrelsens Permanente Task Force i familieafdelingen

Der er indgået en aftale med Socialstyrelsens Permanente Task Force om et længerevarende forløb som et tillæg til BDO's igangværende sagsgenopretning i familieafdelingen. Den Permanente Task Forces forløb er grundet Covid-19 flyttet til efteråret 2020 med opstart medio november 2020.

Formålet med besøg af Den Permanente Task Force er at undersøge, understøtte og kvalificere kommunens øvrige igangværende arbejde med at styrke kvaliteten i sagsbehandlingen. Den Permanente Task Force udtager ca. 20 sager til en grundig sagsmåling, hvor de både vurderer lovmedholdelighed (det juridiske som i genopretningsplanen) og den socialfaglige indsats. Det bemærkes, at sagerne, der udvælges, både kan være genoprettede og endnu ikke genoprettede sager, når de udvælges i efteråret 2020, da sagsgenopretningen forløber frem til juni 2021. Task Forcens rapport vil derfor ikke kunne tjene det formål at måle status for sagsgenopretningen, dette følger BDO. Task Forcen vil give input til hele handleplanens fokus, da sagerne både gennemgås juridisk og socialfagligt. I arbejdet finder Den Permanente Task Force altid fejl i kommuners sager, selv i kommuner der generelt set har god kvalitet i sagsbehandlingen. Derfor vil Den Permanente Task Force også finde fejl i Frederiksberg Kommune, da kommunen allerede har konstateret, at der er behov for at øge kvaliteten af sagsbehandlingen. Task Forcen vil kunne bibringe arbejdet nye anbefalinger til, hvordan arbejdet med at øge kvaliteten i sagsbehandlingen bedst kan foregå.

Resultaterne fra forløbet afsluttes med en analyserapport i april/maj 2021, der indeholder:

- Et billede af kommunens styrker og udfordringer på det samlede myndighedsområde for udsatte børn og unge.
- Konkrete anbefalinger til, hvor kommunen kan koncentrere indsatsen i det fremadrettede arbejde med at styrke kvaliteten i sagsbehandlingen.
- Støtte til at øge kvaliteten i sagsbehandlingen gennem en række redskaber, skræddersyet kompetenceudvikling, sparring og viden.

Analyserapporten vil efterfølgende blive præsenteret for kommunalbestyrelsen af Socialstyrelsen. På baggrund af analyserapporten udarbejder Frederiksberg Kommune en udviklingsplan til politisk godkendelse, og den arbejdes der videre med i kommunen med supervision fra Den Permanente Task Force hver 6.-8. uge til kommunens ledelse. Udviklingsforløbet afsluttes med en sagsgennemgang. På baggrund heraf udarbejder Task Forcen en statusrapport. Herefter slutter forløbet.

Orienteringen foreslås taget til efterretning.

Status for trivsel i familieafdelingen

Magistraten udbad sig på mødet den 15. juni 2020 til brug for statusrapporteringen i oktober 2020 en fornyet status for udfordringer og muligheder i forhold til, at ledere og koordinatore kan bidrage effektivt i familieafdelingen.

Det er fortsat BDO's oplevelse, at familieafdelingen er meget presset.

Der er kommet mange nye medarbejdere til henover foråret, og der er fortsat udskiftninger som følge af naturlige forhold (opsigelser, barsel mm). BDO har i sagsgennemgangen og i audit set, at der ved rådgiverskift er særlig stor risiko for sagsbehandlingsfejl og mangler, og at der bruges tid og ressourcer på at genopbygge nye relationer til familierne og børnene hver gang. BDO har derfor drøftet med familieafdelingen, at der skal ekstra opmærksomhed på de sager, der udsættes for sagsbehandlerskift, samt at rådgiverskift så vidt muligt undgås.

BDO ser, at der i nogle teams er et særligt stort antal sager, der har omfattende genopretningsbehov i modsætning til andre teams, hvor genopretningsopgaven ikke er helt så stor. Dette er drøftet med familieafdelingen, der aktuelt er i proces med initiativer, der understøtter genopretning i de hårdest ramte teams. Heriblandt at ansætte tre vikarer, hvoraf de to skal supplere undersøgelsesteamet som aktuelt udgør en flaskehals for fremdriften.

BDO oplever generelt stort engagement hos de enkelte rådgivere i sagsgennemgangen og god vilje til at ville inddrage børn og familier i sagsbehandlingen. Det er endvidere BDO's oplevelse, at koordinatorene og ledergruppen også har meget stort fokus på at understøtte de enkelte sagsbehandlere i at nå i mål med genopretningen. Samlet set foregår sagsgennemgangen i god atmosfære og i et hensigtsmæssigt samarbejde.

Som en vigtig del af arbejdet med familieafdelingens handleplan er der etableret et delprojekt om trivsel i familieafdelingen, hvor HR også deltager. Formålet med dette delprojekt er at nedbringe den store risiko i projektet vedrørende presset ledelse og medarbejdere i familieafdelingen. Sammen med den styrkede interne organisering igangsættes arbejdet med et udarbejde en dynamisk kommunikationsplan, der skal sikre en løbende informationsstrøm nedfra og op og oppefra og ned. En særskilt del af kommunikationsplanen vil også være aktiviteter, der har til formål at kommunikere om projektets succeser og fastholde fokus på trivsel og et godt kollegialt fællesskab i en travl tid, så sagsgenopretningen når i mål til juni 2021.

Orienteringen foreslås taget til efterretning.

Anbringelsesstatistik per. 1. oktober 2020 (bilag 6)

Anbringelsesstatistikken viser, at Frederiksberg Kommune per 1. oktober 2020 har 132 børn og unge anbragt udenfor hjemmet. Opgørelsen omfatter alle sager, hvor Frederiksberg Kommune er betalingskommune, således også mellemkommunale efterværnssager, hvor handleforpligtelsen er overgået til den kommune, hvor den unge er anbragt, men hvor Frederiksberg fortsat er betalingspligtige. I bilaget ses den detaljerede anbringelsesstatistik.

Orienteringen foreslås taget til efterretning.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten og børneudvalget

Historik

Magistraten den 26. oktober 2020, pkt. 366:

Direktionen indstiller, at magistraten

- 1.tager orientering om milepæl 1a og 1b og status på spor 2 til efterretning
- 2.tager status på milepæl 3 samt den nye styregruppe til efterretning
- 3.godkender, at forvaltningen indleder dialog med de eksterne leverandører om, hvordan kommunens udgifter til anbringelsespladser kan nedbringes
- 4.godkender, at beslutningskompetencen ift. familieafdelingens handleplan overgår fra magistraten til børneudvalget
- 5.indstiller den i sagsfremstillingen foreslåede sammensætning og arbejdsopgaver for det nye § 17, stk. 4 udvalg for en tidlig forebyggende og effektiv indsats til kommunalbestyrelsen
- 6.tager orientering om Børnesagsbarometret 2020 til efterretning
- 7.tager statusorientering om Ankestyrelsens danmarkskort for 2019 til efterretning
- 8.tager det foreløbige svar fra Social- og Indenrigsministeriet til efterretning
- 9.tager orientering om Socialstyrelsens Permanente Task Force til efterretning
- 10.tager orientering om status for trivsel i familieafdelingen til efterretning og
- 11.tager anbringelsesstatistik per 1. oktober 2020 til efterretning.

Bilag

Bilag 1 Status på familieafdelingens handleplan fra BDO

Bilag 2 Beslutningsoplæg vedrørende tilbudsvifte m.m.

Bilag 2a Aktivitetsanalyse af interne og eksterne tilbud

Bilag 3 Forankringsnotat for § 17, stk. 4 udvalg

Bilag 4 Børnesagsbarometeret for 2020

Bilag 5 Sammenfattende notat fra KL

Bilag 5a Baggrundsnotat fra KL

Bilag 5b SOU alm. del - foreløbigt svar på spm. 724

Bilag 6 Anbringelsesstatistik pr. 1. oktober 2020

Punkt 105: Handleplan for kvalitet i sagsbehandlingen i familieafdelingen: Opfølgning på 2. afrapportering 2020

27.00.00-A00-52-19

Resume

Magistraten drøftede den 15. juni og 22. juni den anden af tre statussager i 2020 vedrørende handleplan for kvalitet i sagsbehandlingen i familieafdelingen – som led i en tidlig forebyggende og effektiv indsats for børn, unge og familier med særlige behov. Magistraten traf en række beslutninger, der fremgår nedenfor (historik-afsnittet) og godkendte foreløbigt et beslutningsoplæg vedrørende grundlag for en tidligere implementering af milepæl 3 (tidlig forebyggende indsats). Beslutningen var med forbehold for, at magistraten vurderer svarene på en række spørgsmål fra Socialdemokratiet forinden der træffes endelig beslutning. Disse spørgsmål og forvaltningens bemærkninger fremgår nedenfor. Børneudvalget orienteres hermed om sagen.

Beslutning

Børneudvalget tog orienteringen til efterretning.

Et flertal i Børneudvalget (Laura Lindahl, Alexandra Dessoy, Merete Winther Hildebrandt, Carina Høedt og Fasael Rehman) bemærkede, at forvaltningen kan indlede dialog med de eksterne leverandører om, hvordan kommunens udgifter til anbringelsespladser kan nedbringes, idet det understreges, at der ikke truffet nogen beslutning om tilbudsviften, og at en socialfaglig vurdering altid er afgørende.

Et mindretal i Børneudvalget (Sine Heltberg, Malte Mathies Løcke, Daniel Panduro og Thomas Baark) bemærkede, at den vedtagne P/L-reduktion på familieafdelingen bør rullet tilbage, at spørgsmål om tilbuds-tilpasning og omorganisering bør udsættes til der er styr på sagerne i afdelingen og at der skal udarbejdes en tydelig socialfaglig vinkel på genopretningsarbejdet.

Indstilling

Børne- og ungeområdet indstiller, at børneudvalget tager sagen fra magistraten til orientering.

Sagsfremstilling

Magistraten drøftede den 15. juni 2020 og 22. juni 2020 den anden af tre statussager i 2020 vedrørende handleplan for kvalitet i sagsbehandlingen i familieafdelingen som led i en tidlig forebyggende og effektiv indsats for børn, unge og familier med særlige behov.

Magistraten traf den 15. juni 2020 en række beslutninger og godkendte foreløbigt beslutningsoplæg vedrørende grundlag for en tidligere implementering af milepæl 3 (tidlig forebyggende indsats). Beslutningen var med forbehold for magistratens vurdering af en række spørgsmål og kommentarer fra Socialdemokratiet. Forvaltningen forelagde derfor bemærkninger til spørgsmålene og kommentarerne for magistraten på magistratens møde den 22. juni 2020. Sagen blev efter drøftelse udsat til mødet den 10. august 2020.

På magistratens møde den 17. august 2020 meddelte borgmesteren følgende om behandlingen af handleplan for kvalitet i familieafdelingen:

”Magistraten drøftede den 15. juni 2020 og 22. juni 2020 den anden af tre statussager i 2020 vedrørende handleplan for kvalitet i sagsbehandlingen i familieafdelingen som led i en tidlig forebyggende og effektiv indsats for børn, unge og familier med særlige behov.

Magistraten traf den 15. juni 2020 en række beslutninger og godkendte foreløbigt beslutningsoplæg vedrørende grundlag for en tidligere implementering af milepæl 3 (tidlig forebyggende indsats). Beslutningen var med forbehold for magistratens vurdering af en række spørgsmål og kommentarer fra Socialdemokratiet: Forvaltningen forelagde derfor bemærkninger til spørgsmålene og kommentarerne for magistraten på magistratens møde den 22. juni 2020. Sagen blev efter drøftelse udsat til mødet den 10. august 2020.

Den nye børne- og ungedirektør tiltrådte den 1. august 2020, og direktionen finder det herefter mere hensigtsmæssigt, under hensyn til direktørskiftet, at udsætte sagen til næste statussag vedrørende handleplan for kvalitet i sagsbehandlingen i familieafdelingen den 26. oktober 2020.

Forvaltningen vil frem mod behandlingen i oktober kvalificere beslutningsoplægget bl.a. gennem konkrete drøftelser med de selvejende aktører på området, således at en eventuel beslutning om at omorganisere indsatsen i to alders-opdelte huse kan baseres på et konkretiseret oplæg.”

Sagsfremstilling, magistraten den 22. juni 2020, pkt. 254:

Magistraten drøftede den 15. juni den anden af tre statussager i 2020 vedrørende handleplan for kvalitet i sagsbehandlingen i familieafdelingen – som led i en tidlig forebyggende og effektiv indsats for børn, unge og familier med særlige behov.

Magistraten traf en række beslutninger, der fremgår nedenfor (historik-afsnittet) og godkendte foreløbigt beslutningsoplægget vedrørende grundlag for en tidligere implementering af milepæl 3 (tidlig forebyggende indsats). Beslutningen var med forbehold for at magistraten vurderer svarene på en række spørgsmål fra Socialdemokratiet, forinden der træffes endelig beslutning.

Magistraten tog i den forbindelse til efterretning, at BDO bekræftede, at det er realistisk at gennemføre den samlede handleplan til gennemførelse ved udgangen af 2022 med udgangspunkt i beslutningsoplægget, og at det vil styrke gennemførelsen også af andre dele af handleplanen.

Magistraten besluttede også, at der i givet fald ved etableringen af den nye Forebyggelses- og familieafdeling skal arbejdes med at udvikle en ny fælles kultur for afdelingen med et fælles mål om en tidlig forebyggende og effektiv indsats. Der disponeres penge til udviklingsaktiviteter, (f.eks. i form af teambuilding) i afdelingen og sammen med samarbejdsparter i og uden for kommunen, finansieret af investeringen i den samlede handleplan og kommunens trivselspulje. Der gøres status for dette i afrapporteringen af handleplanen i magistraten i oktober 2020.

Spørgsmål og kommentarer fra Socialdemokratiet havde en skitseagtig form og forvaltningen har efter aftale omformuleret dem til brug for processen med at få udarbejdet bemærkninger i forvaltningen til spørgsmålene og kommentarerne.

Vedlagt er i bilag 1 spørgsmål/kommentarer og forvaltningens bemærkninger hertil. Som lukket bilag 3 er for god ordens skyld det samme materiale men suppleret med spørgsmål/kommentarer i den modtagne skitseagtige form. Derudover er som bilag 2 vedlagt selve beslutningsoplægget (og tilknyttede bilag 2a, 2b og 2c) der var bilagt sagen den 15. juni.

Mange af spørgsmålene og forvaltningens bemærkninger hertil vedrører temaer, der i høj grad vil indgå i det videre arbejde med implementeringen, jf. sagsfremstilling og bilag 2 og 2b fra mødet den 15. juni.

xt-decoration: underline;">Sagsfremstilling til mødet 15. juni 2020 til magistraten

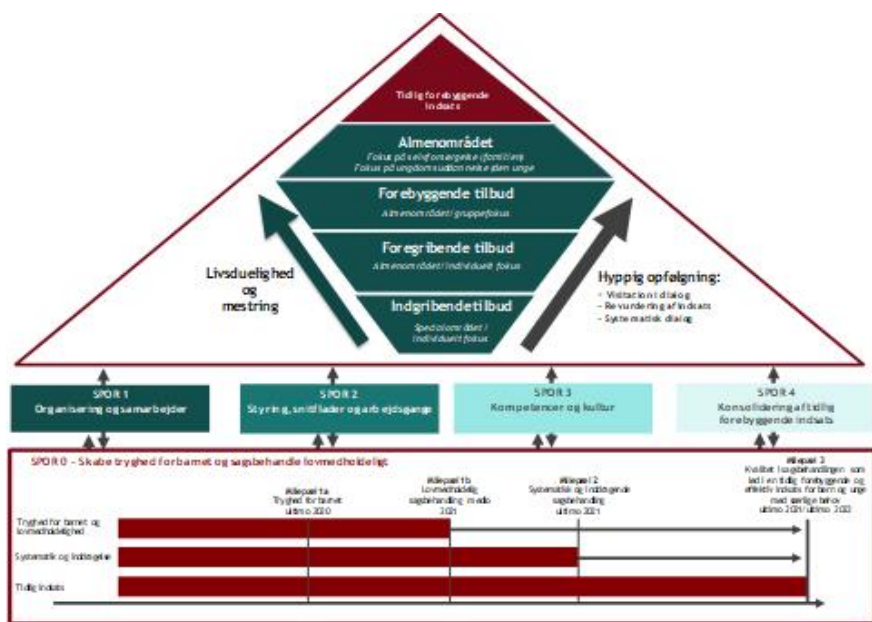
Handleplanens formål er at børn og unge og familier gennem en tidlig forebyggende og effektiv indsats opnår bedst mulig trivsel og livsduelighed. På kort sigt skal borgernes retssikkerhed som led heri sikres. Det vil sige, at hjælpen ydes på en inddragende, systematisk og lovmedholdelig måde. Formålet med handleplanen er omsat i tre overlappende milepæle:

- Milepæl 1a er, at der er tryghed for barnet i den forstand, at der er taget stilling til barnets udækkede behov (efter et år). Milepæl 1b er, at der sagsbehandles lovmedholdeligt (efter halvandet år).
- Milepæl 2 er, at der arbejdes systematisk med sagerne, sådan at børn og forældre bliver hørt om deres synspunkter, og at deres perspektiv indgår og dokumenteres i sagsbehandlingen (efter to år).
- Milepæl 3 er, at der arbejdes med tidlig forebyggende indsats i den forstand at metoder, kompetencer, roller og ansvar er tydeligt beskrevet til ikrafttræden ved udgangen af 2022 (efter tre år).

Milepælene er omsat til fem projektspor. De fem spor skal forstås som et hus, hvor fundamentet er 0. Skabe tryghed for barnet og sagsbehandle lovmedholdeligt og fire tematiske søjler vedrørende henholdsvis 1. Organisering og samarbejder, 2. Styring, snitflader og arbejdsgange, 3. Kompetencer og kultur og 4. Konsolidering af tidlig indsats alle understøtter tidlig forebyggende og effektiv indsats.

De fem projektspor understøtter de fire overlappende milepæle jævnt ovenfor. Fundamentet og søjlerne bærer den tidlige forebyggende og effektive indsats – husets tag, som ydermere understøttes af den omvendte indsatsstappe (se figur nedenfor). Den omvendte indsatsstappe repræsenterer arbejdet med organisering, samarbejdsstruktur og tilbudsvifte, som uddybes i sagsfremstillingens anden del nedenfor.

De fem projektspor peger på forskelligvis ind i handleplanens fire milepæle. Spor 0 peger overvejende ind i milepæl 1a og 1b, mens spor 1-4 alle peger ind i milepæl 2 og 3. Sammenhængen er illustreret på side 3-5 i bilag 1. I 2020 er der aktiviteter i alle fem spor.

Magistraten besluttede ved den endelige behandling af 1. status på handleplanen (magistraten 18. maj 2020, punkt 186), at der ved efterfølgende statussager løbende overvejes en eventuel hurtigere implementering af milepæl 1a, 1b og 2. Forvaltningen samler op på dette i sagsfremstillingens første del, som omhandler status og fremdrift på milepæl 1a, 1b og 2. I denne del af sagsfremstilling gennemgås også status og fremdrift på de fem spor i handleplanen.

På mødet 18. maj udbad magistraten sig også, at der ved fremlæggelsen af statussagen i juni (nærværende sag) forelægges et grundlag for at implementere en tidlig forebyggende og effektiv indsats (milepæl 3) i starten af 2022 eller tidligt i 2022 fremfor ultimo 2022. Dette tema behandles i sagsfremstillingens anden del under overskriften ”Status på milepæl 3: Etablering af grundlag for en tidligere implementering af tidlig forebyggende indsats: organisering, samarbejdsstruktur og tilbudsvifte”.

Tyngden i sagsfremstillingen er på dette tema, da forudsætningen for at kunne arbejde hurtigere med tidlig forebyggende og effektiv indsats er, at der nu tages stilling til, hvordan organisering, samarbejdsstruktur med mere bedst understøtter milepælen, så der sikres god tid til konkret at tilpasse tilbud og arbejds gange bredt set til den tidligt forebyggende indsats. En klar organisering, samarbejdsstruktur og tilbudsvifte kan samtidig øge mulighederne for at komme i mål med milepæl 1a, 1b og 2, fordi usikkerhed omkring for eksempel samarbejdsstruktur og tilbudsvifte bliver påpeget som et opmærksomhedspunkt i de igangværende sags gennemgange.

I tredje del af sagsfremstillingen behandles øvrige temaer vedrørende handleplanen og familieafdelingen:

- Under overskriften ”Ekstern juridisk vurdering” vurderer forvaltningen konsekvenserne af en højesteretsdom af 21. april 2020 for konklusionerne i KL’s vurdering af kommunens forpligtigelser i forhold til genopretning af eventuelle fejl tilbage i tid, jævnfør magistratens beslutning 18. maj (punkt 186).
- Under overskriften ”Aktiviteten i familieafdelingen” gennemgås blandt andet udviklingen i sager, børnefaglige undersøgelser og anbringelser.

Der afrapporteres næste gang 26. oktober 2020 i magistraten, hvor der bl.a. gøres en mere fyldig status på temaet ledelse og koordinatører i familieafdelingen, jævnfør magistratens ønske 18. maj 2020. Temaerne og tidspunkterne for politisk afrapportering er ændret som følge af magistratens ønsker og ændringer i handleplanen afledt af COVID-19 hjemsendelsen. Den reviderede plan for rapporteringstemaer fremgår af bilag 1 side 24.

1. Status og fremdrift på milepæl 1a, 1b og 2

Siden sidste afrapportering er der arbejdet med alle spor i handleplanen. I forbindelse med COVID-19 hjemsendelsen var det nødvendigt at revidere dele af tidsplanen, væsentligst blev det besluttet at forskyde tidspunktet for sags gennemgange, undervisning og arbejdet med kompetencer og kultur. Desuden blev Task Force-forløbet udskudt til opstart i sidste kvartal 2020. De fleste medarbejdere i familieafdelingen er nu helt eller delvist retur på rådhuset for at varetage kritiske

funktioner, og det er blevet muligt at gennemføre ansigt til ansigt aktiviteter, sådan at handleplanen er på sporet igen efter hjemsendelsen - efter den reviderede plan der fremgik af status 27. april (pkt. 150).

Hjemsendelsen og de øvrige virkninger af COVID-19 for familieafdelingens aktiviteter har gjort, at der har været fuld fokus på ikke at forskubbe den samlede tidsplan. Dette er lykkedes i overensstemmelse med hensigten i statussagen 27. april i magistraten, men det vurderes for nuværende ikke muligt at gennemføre milepæl 1a, 1b og 2 hurtigere end forudsat samlet set.

Nedenfor gennemgås kort status i de enkelte spor, og herefter udfoldes status på milepæl 1a, 1b og 2.

- Spor 0: Alle sager har været screenet for tryghed for barnet, og alle akutte sager er klarmeldt, sådan at processen med at skabe tryghed for barnet er godt i gang. Se afsnittet om milepæl 1a under punkterne for en nærmere beskrivelse af akutte sager. Den 18. maj blev der indledt gennemgang af alle skoledagbehandlingssager for at sikre lovmedholdelighed, og anbringelsessager gennemgås fra medio juni. Det er besluttet at prioritere skoledagbehandlingssager før anbringelsessager på grund af den store økonomiske udfordring på området. Status på sagsgennemgange er nærmere udfoldet nedenfor og i bilag 1 side 10-13. På side 7-8 i bilag 1 fremgår også en tidsplan for sagsgennemgangene.
- Spor 1: Vedrørende intern organisering er et undersøgelses- og anbringelsesteam fuldt implementeret, og der arbejdes videre med øvrige organisatoriske tilpasninger nu, hvor fysisk møde i højere grad er muligt. Samtidig er ansættelserne af de ekstra 18 rådgivere næsten færdige. Aktiviteter vedrørende tilbudsvifte og organisationstilpasninger er udfoldet i afsnittet om milepæl 3 nedenfor.
- Spor 2: Her fokuseres på at få udarbejdet de gode arbejdsgange, der skal sikre både lovmedholdelig og korrekte registreringer både vedrørende økonomi og i sagsbehandlingssystemet DUBU. Arbejdet med korrekte økonomiregistreringer i eksisterende sager foregår desuden parallelt med sagsgennemgange. Der er udarbejdet udkast til nye arbejdsgange vedrørende underretninger og anbringelser. Desuden arbejdes med bedre ledelsesrapportering, ligesom arbejdet med fagligt ledelsestilsyn hører til i dette spor. Begge aktiviteter starter for alvor op i sidste halvår af 2020.
- Spor 3: På grund af COVID-19 hjemsendelserne og den deraf følgende tilpasning af tidsplanen, blev det besluttet at mange aktiviteter i dette spor er udsat til 2021 for at sikre kapacitet og ressourcer til at nå i mål med milepæl 1a og 1b. Aktiviteter vedrørende kompetenceportræt, adfærdsbeskrivelser og kompetenceprofiler er dog gennemført eller påbegyndt.
- Spor 4: Der er igangsat arbejdet med en plan for, hvordan familieafdelingens sagsbehandling understøtter et tværfagligt samarbejde om tidlig indsats. Planen vil også sikre sammenhæng til de beslutninger, der træffes som følge af grundlaget for hurtigere opnåelse af milepæl 3 om tidlig indsats.

Milepæl 1a handler om at skabe tryghed for barnet. Tryghed i den forstand, at der er taget stilling til barnets udækkede behov og bekymringen for barnets trivsel er minimeret eller ikke er tilstede længere. 1096 sager er gennemgået og 90 sager vurderedes som akutte. Akutte sager er sager, hvor der er tvivl om familieafdelingen har skabt tryghed for barnet. Alle 90 sager er nu klarmeldt, og der foreligger en plan for at skabe bæredygtig tryghed for barnet. Processen for at skabe tryghed for barnet og hvad der kendetegner en akut sag er beskrevet i detaljer i 1. statussag (magistraten 27. april pkt. 150, sagsfremstilling og bilag 1).

Milepæl 1b handler om at sikre lovmedholdelig sagsbehandling. Aktuelt gennemgås alle skoledagbehandlingssager, og det sikres, at alle oplysninger er registreret og at de nødvendige sagsskridt er foretaget. Per 9. juni er 82 af 100 sager gennemgået og 63 kategoriseret som røde eller gule. Sager kategoriseres som rød, gul eller grøn, hvor grønne sager er fuldt lovmedholdelige. Senest ultimo september 2020 skal alle røde eller gule skoledagbehandlingssager være lovmedholdelige. Medio juni påbegyndes gennemgang af anbringelsessager. Yderligere status på lovmedholdelig sagsbehandling fremgår af bilag 1 s. 10-13. Under status for milepæl 2 nedenfor er sammenfattet BDO's vurdering af, hvordan det går med lovmedholdelig og systematisk sagsbehandling.

Milepæl 2 handler om at sikre systematisk og inddragende sagsbehandling. Den indledende og den igangværende sagsgennemgang giver fortsat BDO en dybere viden om kvaliteten af sagsbehandlingen i familieafdelingen. Denne viden understreger behovet for, at det kræver henholdsvis et og halvdan år at opnå tryghed for barnet og lovmedholdelighed i sagsbehandlingen. Der resterer således et stort efterslæb med at opnå både bæredygtig tryghed for barnet og lovmedholdelig sagsbehandling, selvom der i mange sager er påbegyndt genopretning.

Særligt bemærkelsesværdigt er det, at der er store huller i dokumentationen i sagerne, og dermed er der genereret et stort videnstab for de nye rådgiverne, der overtager sagerne. I denne forbindelse skal det nævnes, at BDO ser, at flere af de nytilltrådte har god erfaring fra lignende jobs og bidrager positivt til systematisk og kvalificeret sagsbehandling, ligesom

BDO oplever, at den nære ledelse (koordinatorene og sektionsledere) også bidrager meget positivt til kvalitetssikring af sagsbehandlingen.

I forbindelse med handleplanens vedtagelse blev der givet ressourcer til ansættelse af flere rådgivere. Ansættelserne er næsten på plads og dermed varer det ikke længe, inden sagstallet per rådgiver er på det forventede niveau, for at handleplanens aktiviteter i familieafdelingen kan gennemføres. I første omgang bruges den ekstra normering til genopretning af sagerne og senere kanaliseres ressourcerne fra fokus på genopretning til fokus på at arbejde tidligt og forebyggende hele vejen rundt.

Overgangen fra genopretning til tidlig forebyggende og effektiv indsats foregår glidende og parallelt med de øvrige aktiviteter i handleplanen. BDO gør i deres status (bilag 1 s. 15) opmærksom på, at der allerede nu bør rettes opmærksomhed på handleplanens indbyrdes afhængigheder, særligt for indfrielse af milepæl 3, tidlig forebyggende indsats. Familieafdelingens interne organisering, processer og kompetencer kan ikke isoleres, men skal ifølge BDO ses i samspil med den øvrige organisation med hensyn til optimering/smidiggørelse. Dette vigtige hensyn understøtter, at det er nødvendigt for den samlede fremdrift at tage stilling til det fremadrettede grundlag for en effektiv implementering af tidlig forebyggende indsats/milepæl 3, jævnfør afsnit 2 nedenfor.

BDO vurderer fortsat, at den største nuværende risiko i projektet er ledelse og medarbejdere. Risici knytter sig til fastholdelse af kompetente ledere og medarbejdere, til travlhed og til balancen mellem den nødvendige drift og den lige så nødvendige fremdrift i handleplanen i form af udvikling af nye arbejdsgange, stærkere organisation og kvalitetssikring og så videre. Der arbejdes (jævnfør bilag 1 s. 15) med flere tiltag for at afbøde risici, for eksempel arbejder sagsbehandlere fremover i makkerskaber, hvilket skal aflaste koordinatore og ledere og samtidig styrke kompetenceudviklingen.

Til trods for at familieafdelingen er presset opfatter BDO blandt rådgiverne en positiv tilgang til genopretningen og sagsgennemgangene, og rådgiverne ser sagsgennemgangene som en mulighed for overblik, sparring og læring. Der er nedsat en følgegruppe i projektet bestående af medarbejderrepræsentanter fra alle teams og faggrupper, ligesom der sikres løbende information til alle medarbejdere i afdelingen. I nedlukningsperioden har relevante opdateringer relateret til COVID-19 situationen dog fyldt en del i den løbende informationsstrøm. Der gives fortsat udtryk for, at der er spændende perspektiver i handleplanen, men at det er vigtigt, at kommunikere om succeser og fastholde fokus på den gode arbejdsplads i en travl tid.

2. Status på milepæl 3: Etablering af grundlag for en tidligere implementering af tidlig forebyggende indsats - organisering, samarbejdsstruktur og tilbudsvifte

På mødet 18. maj udbad magistraten sig, at der ved fremlæggelsen af statussagen i juni (nærværende sag) forelægges et grundlag for at implementere en tidlig forebyggende og effektiv indsats (milepæl 3) i starten af 2022 eller tidligt i 2022 fremfor ultimo 2022.

Forvaltningen har udarbejdet et beslutningsoplæg med forslag til, hvordan dette grundlag kan tilvejebringes. Beslutningsoplægget er vedlagt sagen som bilag 2, og er opsummeret nedenfor. Beslutningsoplægget støtter sig på en analyse fra BDO af organisation, samarbejdsstruktur og tilbudsvifte (bilag 2b). Samtidig er gennemført en dialogproces med ledere, MED-organisation og selvejende tilbud på baggrund af et udkast til denne BDO-analyse (bilag 2c), og der er sideløbende gennemført en aktivitetsanalyse af eksterne køb og selvejende tilbud (bilag 2a).

Forvaltningens vurdering er, at BDO afdækker et stort potentiale for at implementere en tidlig, forebyggende og effektiv indsats i Frederiksberg Kommune, og at det er nødvendigt at følge BDO's anbefalinger og træffe en række principielle beslutninger om fremtidige tilbud, samarbejdsstruktur, organisation og økonomistyring for at sikre en effektiv implementering over de næste halvandet år. Det anbefales, at tilbudsviften er tydeligere opdelt mellem henholdsvis børn/familier og unge, er systematiseret og rummer mere fleksible tilbud. Det anbefales endvidere, at der etableres klarere samarbejdsstrukturer på området, både hvad angår visitation og i det lokale samarbejde mellem institutioner og tværgående funktioner, samt at der tilvejebringes en klarere organisering af det samlede børne- og ungeområde, der understøtter tydeligt ledelsesansvar og fokus på det forebyggende element. Der bør også ses på en tydeligere arbejdsdeling og koordination mellem børne- og voksenområdet.

Som led i udformningen af beslutningsoplægget er gennemført en dialogproces med ledergrupper i og udenfor familieafdelingen samt de fire selvejende parter/institutioner på området. BDO-analysen er også drøftet i MED-organisationen, det vil sige i relevante lokale udvalg og OmrådeMED i BUO. Tilbagemeldingerne vedrører behov for mere fleksibilitet og tydelighed i tilrettelæggelsen af den tidlige indsats, fokus på det der allerede fungerer godt, ønsker om mere inddragelse og vilje til at komme i gang samt opmærksomhed omkring ressourcer og konkret tilrettelæggelse. Selvejende parter giver udtryk for, at de gerne vil tænke nyt og mere fleksibelt, herunder integreret med myndighed – og på tværs af såvel døgn/ambulant/udredning og

fysik. Input, hensyn, holdninger og overvejelser tages med i den videre proces og er uddybet i bilag 2c. Hertil kommer at de præciseringer og konkrete forslag til rettelser der kom frem i dialogprocessen nu er indarbejdet i BDO-analysen.

Forvaltningen foreslår, at en tidligere implementering af den tidligere forebyggende indsats baserer sig på en tilbudsvifte med udgangspunkt i almenområdets behov og målrettede tilbud. Tilbudene kan målrettes via etablering af to huse: Et børne-/familiehus der samler rådgivning, udredning og tilbud på hele 'viften' for 0-12/14 årige og deres familier – og rækker ud til almenområdet. Og et ungehus, der fokuserer på børn og unge fra 'udskolingsalderen' og samler rådgivning, udredning og tilbud ét sted, inklusiv det kriminalitetsforebyggende arbejde. Ungehuset rækker ud til folkeskoler, Ungecentret, uddannelsesinstitutioner, FKRC mv.

Forudsætninger for den tidlige implementering er endvidere et styrket samarbejde med skoler og dagtilbud, en styrket og mere entydig visitationsstruktur og en fokuseret organisation samlet omkring en ny Forebyggelses- og familieafdeling, der samler økonomi og indsatser under ét afdelingschefansvar. Familieafdelingens aktuelle arbejde med intern organisering vil skulle spille ind i implementeringen beslutningsoplægget.

En yderligere væsentlig forudsætning for den tidlige implementering af tidlig forebyggende og effektiv indsats er en fokuseret, bæredygtig organisering også af kommunens selvejende tilbud. Forvaltningen foreslår således en omlægning fra fire selvejende institutioner til to fleksible selvejende samarbejdspartner der er faglig hovedmotor i hvert sit hus: Bülowsvej/Josephine Schneiders Hus som del af Børne-/familiehus og Allégården/Jens Jessens Vej som del af Ungehus. Ungehuset foreslås placeret fysisk på Solbjerg, hvor der også i dialog med Livsværk (som ejer bygningen) skal afdækkes muligheder for på sigt at integrere døgnpladser. Dette således at forebyggelses- og døgnaktiviteter integreres på én adresse.

Aktivitetsanalysen i bilag 2a viser, at der er behov for bedre udnyttelse af kapaciteten på de selvejende tilbud. Aktiviteterne i de to huse skal baseres på et tæt samarbejde mellem kommunale medarbejdere - herunder ikke mindst de medarbejdergrupper, som arbejder med tidlige forebyggende indsatser - og selvejende aktører. En muliggørelse af sådanne integrerede samarbejder peger direkte ind i behovet for at justere den organisatoriske ramme for den kommunale forebyggelsesindsats. Der henvises her til BDO analysens oplæg til etablering af en forebyggelses- og familieafdeling.

Forvaltningens samlede forslag til beslutninger der kan give et effektivt grundlag for implementering af den tidlige forebyggende indsats fremgår af bilag 2. Forvaltningens vurdering er, at tiltagene i oplægget er en nødvendig forudsætning for at implementere beslutningerne tilbage fra budget 2019. Det bemærkes, at der nu foreslås en implementering af milepæl 3 ét år før forudsat, det vil sige per januar 2022 fremfor ved udgangen af 2022 i handleplanen besluttet af magistraten den 20. januar 2020 (og jævnfør budget 2019).

Det er vurderingen, at det er en samlet fordel, at implementeringen sker samtidigt med de øvrige milepæle (1a, 1b og 2) i handleplanen, men det understreger behovet for at få de organisatoriske rammer og strukturer på plads således at der kan implementeres effektivt allerede fra 3. kvartal 2020. Det foreslås, at der gøres status for implementeringen i statusrapporteringen til magistraten i oktober 2020.

Implementering af tidlig og forebyggende indsats skal også stabilisere økonomien og konsolidere økonomistyringen, og beslutningsoplæggets forudsætninger foreslås derfor indarbejdet i forvaltningens forelæggelse af 2. finansielle orientering i forbindelse med budgetprocessen. Økonomistyring er et selvstændigt spor i handleplanen som allerede på enkeltsagsniveau viser resultater, og med en hurtigere implementeringen af en tidlig forebyggende indsats styrkes mulighederne for at genoprette økonomien, blandt andet ved entydig visitationsansvar og økonomiansvar.

Hvis magistraten godkender beslutningsoplægget, vil der i den efterfølgende implementering ske inddragelse af alle relevante aktører, herunder MED-organisationen og selvejende tilbud.

3. Øvrige temaer

Ekstern juridisk vurdering af kommunens pligt til og mulighed for at genoprette eventuelle fejl tilbage i tid

Magistraten udbad sig til behandlingen af 1. statussag 18. maj (pkt. 186), at der ved denne sag indgik en vurdering af konsekvenserne af en højesteretsdom af 21. april 2020 for konklusionerne i KL's vurdering af kommunens forpligtigelser i forhold til genopretning af eventuelle fejl tilbage i tid.

Højesterets dom af 21. april 2020 fastslår, at Ankestyrelsen og Københavns Kommune har fejlfortolket retstilstanden omkring borgeres garantierklæringer, hvorved borgerne har påtaget sig den fulde forsørgelse af personer, der har fået tidsbegrænset opholdstilladelse i Danmark. Dommen angår principiel retsfortolkning af udlændingelovens bestemmelser om personer i Danmark, der afgiver garantierklæringer om forsørgelse af udlændige, der søger om opholdstilladelse i Danmark. Sagens faktum strækker sig over perioden 1999-2017.

KL-konsulenterne var opmærksomme på dette sagsforløb, da konsulenterne for Frederiksberg Kommune udarbejdede det sammenfattende notat af 16. april 2020 om bagudrettet sagsgennemgang med tilhørende baggrundsnotat.

KL har i forlængelse heraf den 26. maj 2020 oplyst forvaltningen om, at Højesterets dom af 21. april 2020 ikke har konsekvenser for KL-konsulenternes vurderinger og konklusioner vedrørende Frederiksberg Kommunes handlemuligheder og forpligtelser i forhold til genopretning af eventuelle sagsbehandlingsfejl tilbage i tid i børnesager i familieafdelingen.

KL's sammenfattende notat af 16. april 2020 handler om en anden problemstilling (jævnfør bilag 5a og 5b), idet KL beskriver kommunens forpligtelser og handlemuligheder i muligt fejlbehæftede sager i familieafdelingen, for så vidt angår bagudrettet sagsgennemgang med henblik på reaktioner, der ikke går ud på at nå frem til rigtige afgørelser i sagerne, men derimod på reaktioner som for eksempel undskyldning, godtgørelse eller erstatning. Dette skal ses i sammenhæng med, at der generelt er konstateret manglende fokus på overholdelse af sagsbehandlingsregler og dokumentation i børnesager, for eksempel i forbindelse med handleplaner, børnesamtaler og børnefaglige undersøgelser.

Den handleplan som er i iværksat i Frederiksberg Kommune er ikke begrundet i, at Frederiksberg Kommunes *retsopfattelse eller praksis i konkrete typer af børnesager* er blevet underkendt af Ankestyrelsen, Folketingets Ombudsmand, domstolene eller lignende. KL-notaterne handler derfor heller ikke om sådan situation.

I sager, hvor offentlige myndigheder har fulgt en forkert lovfortolkning eller praksis (hvilket som nævnt ikke er tilfældet her), er der ikke tvivl om, at myndigheden som udgangspunkt har pligt til af egen drift at genoptage sager med henblik på at rette fejl, der er begået tilbage i tid – dog med de begrænsninger, der følger af almindelige forældelsesregler.

Af sagsfremstillingen den 27. april fremgik:

"I forlængelse af de konstaterede systematiske fejl og mangler i sagsbehandlingen, der lå til grund for handleplanen, er der brug for at få fastlagt generelt, hvordan Frederiksberg Kommune skal forholde sig til de sagsbehandlingsfejl, der eventuelt måtte være begået tilbage i tid, og som i sagens natur ikke kan "genoprettes" tilbage i tid, men alene fremadrettet.

I forbindelse med opfølgningen på handleplanen efterspurgte magistraten konkret, hvordan der kan reageres i forhold til eventuelle sagsanlæg. Forvaltningen oplyste i opfølgningssagen på magistratens møde den 17. februar 2020, at forvaltningen var i gang med at indhente en ekstern juridisk vurdering af dette tema.

Det handler blandt andet om, hvordan kommunen skal forholde sig til anmodninger om at udrede sådanne eventuelle fejl i sagerne tilbage i tid, og hvordan det skal ses i sammenhæng med borgeres mulighed for at anlægge retssag mod kommunen. Den eksterne juridiske vurdering er indhentet fra KL's juridiske kontor.

Frederiksberg Kommune har som udgangspunkt ikke pligt til, men heller ikke uden videre ret til, at gennemgå sager tilbage i tid af egen drift (dvs. uden anmodning fra en borger). Ifølge KL skal kommunen først og fremmest prioritere aktuelle og åbne sager som led i den fremadrettede genopretning. Der er relativt snævre rammer for, hvad kommunen må foretage sig med hensyn til eventuel bagudrettet gennemgang/genopretning, herunder hvor mange ressourcer der lovligt kan anvendes herpå uden lovhjemmel (kommunalfuldmagten).

Der er dog to væsentlige situationer, hvor Frederiksberg Kommune skal have en særlig opmærksomhed.

Den første situation er sager, hvor en borger retter henvendelse om at få berigtiget bestemte sagsoplysninger, som borgeren vurderer er fejlagtige. Her følger det af GDPR, at Frederiksberg Kommune har pligt til at tage stilling til, om oplysningerne skal berigtiges.

Det kan for eksempel dreje sig om en borger, der henvender sig til kommunen og anmoder om, at kommunen berigtiger oplysninger om, at borgeren har haft et stofmisbrug. Det er et stofmisbrug, borgeren kan dokumentere pågældende aldrig har haft, men som står angivet i børnesagen hos Frederiksberg Kommune. Her vil Frederiksberg Kommune i henhold til GDPR have pligt til at tage stilling til spørgsmål om berigtigelse. Det gælder, uanset om der er tale om en åben eller afsluttet sag.

Den anden situation er, hvis Frederiksberg Kommune modtager en kvalificeret henvendelse om økonomisk kompensation (tortgodtgørelse og/eller erstatning), og hvor kravet ikke må anses for forældet. En kvalificeret henvendelse vil betyde, at borgeren skal redegøre for skaden og på kvalificeret vis pege på omstændigheder i sagen, der taler for og sandsynliggør (eventuelt med eksempler fra domspraksis eller lignende), at der er tale om et forløb, der kan udløse erstatning.

Her vil Frederiksberg Kommune have en ret til at undersøge sagen nærmere. Omfanget af undersøgelsen vil løbende skulle stå mål med formålet og de ressourcer, kommunen anvender herpå. Et formål kan være, at kommunen undersøger, om der er et juridisk holdbart grundlag for at indgå forlig frem for, at borgeren gennemfører en retssag mod kommunen.

Ressource- og saglighedsbetragtninger vil dog i praksis betyde, at forvaltningen vil skulle afvise at undersøge sagen nærmere, medmindre der foreligger helt særlige omstændigheder. Det kan i den forbindelse oplyses, at kommuner ikke må udbetale økonomisk kompensation til forurettede borgere pr. kulance.

Et eksempel herpå er, at en borger retter henvendelse og anmoder om en fornyet vurdering af den samlede aktuelle og åbne børnesag, herunder revurdering af tidligere faglige vurderinger i sagen. I en sådant tilfælde vil Frederiksberg Kommune have pligt til at sikre, at der aktuelt foreligger rigtige afgørelser, der er baseret på korrekte oplysninger og forsvarlige faglige vurderinger. Det gælder dog alene i det omfang afgørelserne har virkning og betydning for det fremadrettede forløb i børnesagen.

Kommunen vil ikke have pligt til at gennemgå tidligere faglige vurderinger, der ikke længere har betydning for sagsbehandlingen fremadrettet. Kommunen vil heller ikke på grundlag af borgerens anmodning have ret til at bruge ressourcer på at gennemgå sagen tilbage i tid alene med det formål at undersøge, om der tidligere er blevet foretaget faglige vurderinger, der var forkerte, men som ikke længere har betydning.

I praksis betyder det, at når Frederiksberg Kommune modtager henvendelser fra borgere, der ønsker en bagudrettet sagsgennemgang, vil forvaltningen i overensstemmelse med god forvaltningsskik og retsgrundlaget, kvittere for anmodningen og oplyse, at kommunen ikke vil gennemgå sagen bagud i tid, men at kommunen fremadrettet vil sikre, at børn, unge og familier modtager den rette hjælp og støtte i overensstemmelse med aktuelle og korrekte afgørelser.

Borgeres anmodninger om berigtigelse af oplysninger vil blive behandlet efter GDPR-reglerne. Hvis der modtages henvendelser om økonomisk kompensation (tortgodtgørelse og/eller erstatning), vil forvaltningen foretage en konkret vurdering af, hvorvidt der foreligger et juridisk holdbart grundlag for at søge en forligsmæssig løsning, eller om borgeren skal vejledes om muligheden for at klage anlægge retssag eller på anden måde fremme sin sag.

Forvaltningen vil fremlægge eventuelle forslag til forlig til magistratens godkendelse, inden der indgås forlig mellem kommunen og en borger.

Såfremt Frederiksberg Kommune modtager stævninger som led i sagsanlæg ved domstolene, vil magistraten blive underrettet herom”.

Sagsfremstillingen var bilagt såvel KL's sammenfattende vurdering som et baggrundsnotat. Dette materiale er igen vedlagt denne sag som bilag 3a og 3b.

Aktiviteten i familieafdelingen

Magistraten besluttede ved sin behandling af handleplanen 20. januar 2020, at eksisterende status vedrørende familieafdelingens aktivitet fremadrettet behandles i magistraten sammen med status på handleplanen. I denne sag gøres status på anbringelsesstatistikken og belægningsstatistikken. Derudover gøres i bilag 1 status på udviklingen i antallet af sager, antallet af underretninger og antallet af åbne og lukkede børnefaglige undersøgelser.

Anbringelsesstatistikken er senest opdateret per 1. juni. Anbringelsesstatistikken og belægningsstatistikken indgår som et tema i bilag 1.

Der knytter sig følgende kommentarer til anbringelses- og belægningsstatistikken per 1. juni 2020:

- Antallet af anbragte har udviklet sig fra 131 børn og unge 1. januar 2018, til 121 børn og unge 1. juni 2020 (bilag 1, s. 20-21). Antal Frederiksberg-børn anbragt på egne tilbud udgør 21 børn.
- Belægningen på kommunens selvejende tilbud har i 2020 varieret. Belægning skal ses i sammenhæng med anbringelsestallet. Der er en samlet kapacitet på 35 pladser på tilbudene, og der har i gennemsnit været belægning på 26 pladser, heraf har en andel været børn fra andre kommuner (bilag 1 s. 22).

Anbringelses- og belægningsstatistikken opdateres næste gang per 1. oktober og vil indgå i statussagen 26. oktober 2020.

Økonomi

Ingen.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten 15. juni, magistraten 22. juni, børneudvalget 9. november.

Historik

Magistraten, 22. juni 2020, pkt. 254:

- tager forvaltningens bemærkninger til spørgsmål og kommentarer fra Socialdemokratiet til efterretning.
- godkender beslutningsoplægget i bilag 2 vedrørende grundlag for en tidligere implementering af milepæl 3, herunder at økonomien i beslutningsoplægget indarbejdes i forvaltningens forelæggelse af 2. finansielle orientering i forbindelse med budgetprocessen.

Magistraten udsatte sagen efter drøftelse til mødet den 10. august 2020.

Magistraten, 15. juni 2020, pkt. 227:

Direktionen indstiller, at magistraten,

- tager orienteringen om fremdriften i handleplanen til efterretning.
- tager status på milepæl 1a, 1b, 2 til efterretning, herunder planen om løbende i statusrapporteringerne at overveje muligheden for at nå milepælene hurtigere.
- godkender beslutningsoplæg i bilag 2 vedrørende grundlag for en tidligere implementering af milepæl 3, herunder at økonomien i beslutningsoplægget indarbejdes i forvaltningens forelæggelse af 2. finansielle orientering i forbindelse med budgetprocessen.
- tager redegørelsen vedrørende vurdering af konsekvenserne af højesteretsdommen af 21. april i forhold til konklusionerne i KL's vurdering af kommunens forpligtigelser i forhold til genopretning af eventuelle fejl tilbage i tid til efterretning.

Magistraten besluttede at

- tage orienteringen om fremdriften i handleplanen til efterretning.
- tage status på milepæl 1a, 1b, 2 til efterretning, herunder planen om løbende i statusrapporteringerne at overveje muligheden for at nå milepælene hurtigere.
- foreløbig godkende beslutningsoplægget i bilag 2 vedrørende grundlag for en tidligere implementering af milepæl 3, herunder at økonomien i beslutningsoplægget indarbejdes i forvaltningens forelæggelse af 2. finansielle orientering i forbindelse med budgetprocessen. Beslutningen er med forbehold for at magistraten vurderer svarene på en række spørgsmål fra Socialdemokratiet forinden der træffes endelig beslutning.
- tage til efterretning, at BDO bekræftede, at det er realistisk at gennemføre den samlede handleplan til gennemførelse ved udgangen af 2022 med udgangspunkt i beslutningsoplægget, og at det vil styrke gennemførelsen også af andre dele af handleplanen.
- der i givet fald ved etableringen af den nye Forebyggelses- og familieafdeling skal arbejdes med at udvikle en ny fælles kultur for afdelingen med et fælles mål om en tidlig forebyggende og effektiv indsats. Der disponeres penge til udviklingsaktiviteter, (f.eks. i form af teambuilding) i afdelingen og sammen med samarbejdspartner i og uden for kommunen, finansieret af investeringen i den samlede handleplan og kommunens trivselspulje. Der gøres status for dette i afrapporteringen af handleplanen i magistraten i oktober 2020
- Der indbygges i afrapporteringen af handleplanen i magistraten i oktober 2020 en vurdering af mulighederne for at nedsætte et § 17, stk. 4 udvalg på området til at følge implementeringen af handleplanen i et flerårigt perspektiv.
- tage redegørelsen vedrørende vurdering af konsekvenserne af højesteretsdommen af 21. april i forhold til konklusionerne i KL's vurdering af kommunens forpligtigelser i forhold til genopretning af eventuelle fejl tilbage i tid til efterretning.

Bilag

Bilag 1 - Forvaltningens bem. til spm. fra Socialdemokratiet 150620

Bilag 2 - Beslutningsoplæg

Bilag 2a - Aktivitetsanalyse

Bilag 2b - BDO analyse

Bilag 2c - Opsamling på input fra dialog

Bilag 4. Forvaltningens bemærkninger til spørgsmål fra SF 180620

Bilag 5 til sag 254 på mag 22.6. Overblik

a Materiale og forberedelse til workshop på onsdag

b Tabeller til udfyldning

c Workshop fokus på visioner og muligheder

d VS Materiale til workshop d.18

e Opsamling og videre proces

f Analyse af familieområdets organisation, kommentarer MHD

g VS Tilbudsvifte - Opfølgende workshop

h VS Opfølgende workshop - tilbudsviften

i Læsevejledning resume og proces

j Materiale udsendt - god weekend

k Invitation til drøftelse_dagtilbudsledere

l Referat område-MED den 06-05-2020

m Referat område-MED den 19-05-2020 med ændringer

n Referat fra Lokal-MED den 14. maj 2020 - BUO rådhus

o Sundhedsplejens kommentarer til Visionen

p Opsamling sundhedsplejen 7. maj sundhedsplejen 1

q Opsamling dialogmøde 7. maj fællesrådgivningen

r Invitation dialog analyse tilbudsvifte

s Invitation best.fm. til dialog om tilbudsviften - Bülowvej

t Invitation forstander til dialog om tilbudsviften - JJV

u Tilbudsvifte organisation følgeskrivelse

v Brev efter dialogmøde fra JJV

w Besvarelse af henvendelse fra Ungdomspensionen Jens Jessens Vej

x Opsamling på dialog - bilag 2c fra magistrat 15.6.

Punkt 106: Forslag til Kommuneplan 2021 - Frederiksbergs plan for en bæredygtig byudvikling

01.02.03-P15-2-20

Resume

Forslag til Kommuneplan 2021 – Frederiksbergs plan for en bæredygtig byudvikling fremlægges med henblik på drøftelse og hørings svar frem mod behandling i magistraten. Forslaget er en delvis revision af Kommuneplan 2017. Emnerne for revisionen er: Forslag til boligpolitiske principper, trafikstrukturer, byudviklingsområder, bevaring, miljø og klima, styrkelse af det grønne og levende handels- og byliv.

Beslutning

Børneudvalget

1. drøftede forslag til kommuneplan 2021 og havde ingen yderligere bemærkninger.

Indstilling

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

1. at forslag til kommuneplan 2021 – Frederiksbergs plan for en bæredygtig byudvikling, drøftes i fagudvalgene med henblik på fremsendelse af hørings svar til behandling i magistraten,
2. at der ikke udarbejdes miljøvurdering på forslag til kommuneplan 2021.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen vedtog i juni 2020 Frederiksbergstrategien og besluttede samtidig en delvis revision af Kommuneplan 2017. Kommuneplanen skal ifølge planloven hvert fjerde år delvist revideres eller fuldt revideres. Forslag til Kommuneplan 2021 – Frederiksbergs plan for en bæredygtig byudvikling tager afsæt i Frederiksbergstrategiens temaer Byen i Byen, Klimaby nu og i fremtiden, Byen for alle og Vidensbyen. Planen er vægtet væsentligt på, at Frederiksberg udvikles som en bæredygtig by med afsæt i FN's 17 verdensmål og i de politikker og strategier, samt landsplaner og lovgivning, der er kommet til siden 2017. Forslag til kommuneplan 2021 er vedhæftet sin fulde længde som bilag 7, 8 og 9.

I relation til blandt andet den miljømæssige bæredygtighed er der i løbet af de kommende år flere kommunale planer, samt mulige lovændringer på vej, som kan have betydning for de rammer og retningslinjer, der kan stilles i en kommuneplan. Derfor foreslår forvaltningen, at der i arbejdet med kommuneplanen introduceres temaplaner. Temaplaner giver mulighed for en mere løbende indarbejdelse af større ændringer, der inden for specifikke temaer har indflydelse på emner i kommuneplanen. Før disse tematillæg udarbejdes, indhentes idéer og forslag fra borgere og byens aktører - en såkaldt forudgående høring, og planerne følger de normale procedurer for kommuneplanlægning, med politiske vedtagelse, høringer mv.

Kommuneplanens inddeling

Hovedstruktur

Her findes de overordnede mål for udviklingen og brugen af kommunens areal. Hovedstrukturen viser kommunalbestyrelsens afvejning af interesser, når Frederiksberg skal udvikles.

I forslag til Kommuneplan 2021 er der ud over ændringer inden for de emner, der er beskrevet nedenfor og i vedhæftede ændringsskema, arbejdet med at gøre strukturen mere læsevenlig og teksten er relateret til FN's verdensmål.

Retningslinjer

Disse udgør grundlaget for kommunens administration efter planloven og andre love. Retningslinjerne oplyser, hvilke hensyn Frederiksberg Kommune vil lade indgå i afvejningen af en ansøgning om tilladelse eller dispensation til byggeri. I forslag til Kommuneplan 2021 er retningslinjer og rammer sat sammen i et samlet dokument. Dette er gjort for at lette administrationen efter planen og give eksterne aktører et bedre overblik over grundlag for den fysiske udvikling på Frederiksberg

Rammer

Rammer viser, hvordan kommuneplanen gennem lokalplanlægningen påvirker bygge- og anvendelsesmuligheder generelt og i de enkelte områder. Rammerne er specifikke regler, der ligger til grund for lokalplanlægningen og lokalplaner kan ikke stride imod disse regler. De indgår også i kommunens vurdering af ansøgninger om byggetilladelse, når der ikke er lokalplan, og et projekt ikke kræver lokalplan.

Som beskrevet ovenfor er rammer og retningslinjer sat sammen i forslag til kommuneplan 2021. Herudover er der tilføjet temaopslag, som underbygger og uddyber forståelsen af de enkelte rammer. Temaopslagene handler om kvalitet i opholdsarealer, byudviklingens kategorier og detaljering i lokalplaner.

Redegørelse

Indeholder baggrundsviden og danner grundlag for forståelse af kommuneplanens bestemmelser.

Ændringer fra Kommuneplan 2017 til forslag til kommuneplan 2021

Nedenfor beskrives ændringer inden for de beskrevne emner for revisionen. En uddybet forklaring og beskrivelse findes i bilag 1 "Emneinddelt ændringsnotat". Detaljerede ændringer for specifikke rammer kan ses i bilag 4 og for rammer og retningslinjer i bilag 2. Desuden hører der sammen med ændringerne et større forarbejde med en række baggrundsnotater, som kan ses i bilag 3.

Implementering af forslag til boligpolitiske principper

Kommuneplan 2021 implementerer forslaget til de boligpolitiske principper, som de er fremlagt for magistraten, med en boligpolitik som del af hovedstrukturen og ved ændringer i rammer og retningslinjer for parkeringskrav til boliger, opholdsarealer, boligstørrelser, boligtilvækstprincipper, retningslinjer og principper for krav om almene boliger. Grundlaget for forslaget til de boligpolitiske principper er, at nye boliger ikke er et mål i sig selv og at fastholde og udvikle Frederiksberg som en blandet by.

- Parkeringskrav til boliger

I kommuneplanen sænkes parkeringskravet til alle boligformer. Der indføres en trappemodel for familieboliger og for kollegie, studie- og ungdomsboliger. Særlige boformer sænkes til 1 pr. 200 m² samt mulighed for konkret vurdering, og pleje- og ældreboliger sænkes til 1 pr. 400 m². Der indføres krav om, at hver 10. cykelparkeringsplads til boligbyggeri skal etableres som parkeringsplads til særligt pladskrævende cykler og at der i lokalplaner kan stilles krav om, at en andel af bilparkeringspladserne forberedes eller forsynes med el til opladning af elbiler. For yderligere uddybning se bilag 1 "parkeringskrav til boliger", samt bilag 2 under boliger generelt og bilag 3 under parkering.

- Opholdsarealer

Opholdsarealer er vigtige for attraktiviteten af en bolig og er også i mange tilfælde med til at bidrage til nye rekreative arealer for lokalområdet. De skal være af høj kvalitet og det er i ligeså høj grad indholdet og indretningen af opholdsarealet som dets størrelse, det handler om. Opholdsnormerne forslås i hovedreglen ikke nedsat, men er præciseret og uddybet for at sikre høj kvalitet i alle projekter og skabe større fleksibilitet i forhold til konkrete vurderinger. Se bilag 1 og 3 "Opholdsarealer" og bilag 2 under "Boliger".

- Boligstørrelse

De boligpolitiske principper peger på en nedjustering af krav til boligstørrelser. Den gennemsnitlige boligstørrelse sænkes derfor fra mindst 100 m² til mindst 95 m², og minimumsstørrelsen sænkes fra mindst 65 m² til mindst 55 m². se bilag 1 for boligstørrelser og bilag 2 for boliger generelt.

- Boligtilvækstprincipper

Boligtilvækstprincipperne er ændret, så det vægtes, at nye boliger ikke er et mål i sig selv. De udvides desuden med fokus på kvalitet af de bolignære opholdsarealer, halv- og helt offentlige uderum med leg og aktivitetsmuligheder samt grønne forbindelser i byens rum. Fokus på klima- og bæredygtighedshensyn indarbejdes også som en vigtig parameter. Se bilag 3 "Boligtilvækstprincipper".

- Fællesarealer

For at understøtte fællesskaber og attraktion for familier fastsættes for de enkelte boligtyper (familieboliger, pleje- og ældreboliger, kollegie-, studie- og ungdomsboliger og særlige boformer) specifikke krav til indendørs fællesarealer. Se bilag 1 "Fællesarealer" og under boliger generelt i bilag 2.

- Krav om almene boliger

De af kommunalbestyrelsen vedtaget kriterier for krav om 25% almene er indarbejdet. Se bilag 2 under "Almene boliger".

Ændrede trafikstrukturer og udbygning af metronet

I forslaget til Kommuneplan 2021 introduceres nye initiativer vedrørende trafik og transport. Trafik og transport er et vigtigt ben i en bæredygtig udvikling af byen og er derfor også et felt, der har været arbejdet med og fremadrettet vil blive arbejdet meget med blandt andet i forbindelse med den kommende mobilitetsplan. I kommuneplan 2021 implementeres en række foreløbige emner, vedrørende parkering, fodgængere, metro, delebiler og elbiler, men der er lagt op til en evt. temaplan i sammenhæng med andre planer, til kommuneplanen når mobilitetsplanen forelægges. Se bilag 1 "Trafik"

Opdatering af Byudviklingsområder

Byudviklingsområder opdateres i henhold til Frederiksbergstrategien. Byudviklingsområderne har forskellig karakter, hvor nogle af dem giver mulighed for bebyggelse andre er mere rekreativ og områdeudviklingsmæssige karakter. Det er vægtet, at nye boliger ikke er et mål i sig selv, og der er lagt op til at lave rammeændringer, der sænker mulighed for bebyggelse på rammeområderne Bispeengbuen, campusområder og Nordens Plads. Se bilag 1 vedrørende de enkelte Byudviklingsområder Bilag 4 "Ændringer af specifikke rammer"

Bevaring

Der lægges op til en styrkelse af bevaring af de særlige værdier i flere af Frederiksbergs kvarterer og af udpegede bygninger. Se bilag 1 og 2 under "Bevaring"

Miljø og klima

I forslag til Kommuneplan 2021 er under miljø og klima implementeret emnerne varmeøeffekt, naturbeskyttelsesområder, biofaktor, de blå strukturer og affaldshåndtering. Se bilag 1 "Miljø og klima" og bilag 2 under "Grønne områder og beplantning" og Rammer og retningslinjer (Bilag 8) for Grønt Danmarkskort. Der er, som tidligere beskrevet, flere planer på vej og der lægges op til en mulig temaplan, der implementerer nye tiltag, som et tillæg til kommuneplanen.

Stationsnærhed

Der har i tidligere kommuneplaner været skelnet mellem stationsnære kerneområder og områder indenfor en gangafstand på 600 m. Jf. landsplandirektiv (Fingerplan 2019) kan stationsnære kerneområder udpeges med udgangspunkt i 600 meters gåafstand.

Der lægges op til, at de to figurer lægges sammen, så regler om lokalisering af byfunktioner med intensiv karakter gælder for det samlede område. I praksis betyder det, at bilparkeringskrav for bebyggelse til erhvervs, institutions- og undervisningsformål i et større område end i dag efter en konkret vurdering kan nedsættes til 1 pr. 100 m² for erhverv og 1 pr. 200 m² for institutions- og undervisningsformål. Logikken er, at lokalisering i de stationsnære kerneområder skal bidrage til en trafikal adfærd, hvor væsentlige flere benytter kollektiv transport.

Styrke det grønne

Frederiksbergs sammenhængende struktur er tydeliggjort og styrket i forslag til Kommuneplan 2021. Der er indført et nyt stilleområde ved Søfronsparken og Den grønne sti indgår nu på det grønne strukturkort. Der er tilføjet retningslinjer og generelle rammer der skal styrke grønne tiltag som grønne tage og -vægge, biodiversitet, hjemmehørende og insektvenlig beplantning (og drift) af ubebyggede arealer. Se bilag 2 "Grøn struktur"

Levende handels- og byliv

Der er i forbindelse med kommuneplanarbejdet blevet udarbejdet en detailhandelsanalyse, som har en række anbefalinger, der kan arbejdes med for at styrke Frederiksbergs handelsliv. Mange af dem kan ikke løftes direkte i kommuneplanen, men bæres videre i den kommende erhvervsstrategi.

Undersøgelsen viser, at Frederiksbergs handelsliv relativt set klarer sig godt og der er kun lagt op til små justeringer i handelsstrukturen. Se bilag 1 "Detailhandel" samt bilag 5 "Detailhandelsanalyse"

Miljøscreening

Forvaltningen har foretaget en screening af planforslaget i henhold til lovbekendtgørelse 1225 af 25/10/2018 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), og har vurderet, at der ikke skal udarbejdes en miljøvurdering, idet en realisering af planen ikke vurderes at få væsentlig indvirkning på miljøet. Se bilag 6 "Miljøscreening".

Proces

Forslag til kommuneplanen bygger på Frederiksbergstrategien. Processen omkring Frederiksbergstrategien, herunder høringssvarene har været taget med i overvejelserne omkring ændringer i forslag. Når forslaget er politisk vedtaget i kommunalbestyrelsen sendes forslaget i høring i 8 uger. I forbindelse med høringen vil der være en bredere inddragelse af borgere, aktører og virksomheder på Frederiksberg. Når høringen er afsluttet behandles høringssvarene, planen justeres, hvorefter den sendes til endelig vedtagelse i udvalg, magistrat og kommunalbestyrelse.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

(AUU, BEU, BMU, BU, KFU, SU, SFU, UU, ÆOU)

Bilag

Bilag 1 Emneinddelt ændringsnotat

Bilag 2_ny Ændringsskema_Generelle rammer og retningslinjer 2017 vs. 2021

Bilag 3 Forarbejder til kommuneplan 2021

Bilag 4 Forslag til ændringer af specifikke rammer

Bilag 5 Detailhandelsanalyse

Bilag 6 MiljøscreeningForslag KP21 Frederiksberg.pdf

Bilag 7 Kommuneplan2021_13

Bilag 8 Rammer_Retningslinjer_KP 2021_opslag

Bilag 9 Redegørelse KP2021